

Ministarstvo energetike i rudarstva

**IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ JAVNOJ RASPRAVI
NA NACRT ZAKONA O RUDARSTVU**

Vrijeme trajanja javne rasprave: od 01.04.2026.godine do 01.05.2026.godine.

Način sprovođenja javne rasprave: održan je okrugli sto 24.04.2026.godine od 14:00 -15:00 časova u prostorijama Ministarstva energetike i rudarstva – Direktorata za geologiju i rudarstva, na adresi: Eko-efikasna zgrada, Cetinjski put b.b. 81000 Podgorica.

Primjedbe, predlozi i sugestije dostavljene su u pisanom i elektronskom obliku u roku i to od strane: Aleksandra Dragičevića, Fidelity Consultinga d.o.o. Podgorica, NVO Ekvitas u saradnji sa CORE i CEE Bankwatch Network, advokata Milorada Čvorovića, Glavnog grada Podgorice – Sekretarijata za planiranja prostora i održivi razvoj, NVO Društva za geotehniku i hidrogeologiju Crne Gore, Milice Kankaraš Berber, NVO Tumbarica, Ivana Đukića, ABG TEST d.o.o. Podgorica i Akreditacionog tijela Crne Gore.

Ovlašćeni predstavnici ministarstva koji su učestvovali u javnoj raspravi: Marko Vučinić i Vera Keljanović.

Podaci o broju i strukturi učesnika u javnoj raspravi: Na javnoj raspravi je prisustvovao 1 učesnik i to advokat Milorad Čvorović.

Rezime dostavljenih primjedbi, predloga i sugestija, sa navedenim razlozima njihovog prihvatanja, odnosno neprihvatanja je u prilogu:

Tabela primjedbi sa javne rasprave na nacrt Zakona o rudarstvu

Redn i broj	Davalac sugestija,komenta ra i primjedbi	Primjedba	Stav obradivač ^a	Obrazloženje
1	NVO Ekvitas u saradnji sa CORE i CEE Bankwatch Network	<p>Primjedba/predlog/sugestija 1: Predlaže se da se u članu 4 Zakona uvede posebna pravna kategorija kritičnih mineralnih sirovina, uz jasno upućivanje da se njihov spisak i status usklađuju sa važećom listom EU kritičnih sirovina.</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 1: Važeća odredba člana 4 ne prepoznaje kritične mineralne sirovine kao posebnu kategoriju, već ih tretira jednako sa svim ostalim mineralnim resursima. Ovo nije u skladu sa pristupom EU definisanim Critical Raw Materials Act (2023/2024), koji predviđa diferencirani regulatorni režim za sirovine od strateškog značaja (uključujući monitoring, planiranje, procjenu rizika i kržnos). Crna Gora raspolaže ograničenim brojem CRM (boksit, bakar, bari), ali da upravo zbog njihove osjetljivosti i lokacija eksploatacije postoji potreba za posebnim regulatornim tretmanom. Neuvođenje posebne kategorije onemogućava usklađivanje sa EU pravnom tekovinom i povećava rizik od konflikata u prostorno-ekološki osjetljivim područjima.</p>	<p>Primjedba se odbija</p>	<p>Nacrtom Zakona o rudarstvu se uređuju se uslovi i način eksploatacije,otkopavan je mineralnih sirovina, rudarski projekti, rudarski objekti i rudarska postrojenja, sanacija i rekultivacija zemljišta, mjere zaštite na radu, mjere zaštite životne sredine, miniranje, rudarski planovi, privredna društva u rudarstvu i druga pitanja od značaja u oblasti rudarstva.</p> <p>Kritične mineralne sirovine će biti detaljno obrađene Zakonom o kritičnim mineralnim sirovinama.</p>
2		<p>Primjedba/predlog/sugestija 2: Predlaže se da se u članu 7 precizira da Plan eksploatacije kritičnih mineralnih sirovina mora sadržati obaveznu analizu alternativnih scenarija, uključujući scenario ne-eksploatacije, mjere smanjenja potražnje i mogućnosti reciklaže.</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 2:Iako član 7 uvodi Plan eksploatacije kritičnih mineralnih sirovina, ne propisuje njegov sadržaj, niti obavezu procjene alternativnih rješenja. Ovo je suprotno zahtjevima SEA direktive (2001/42/EC) i Critical Raw Materials Act, koji eksplicitno</p>	<p>Primjedba se djelimično usvaja</p>	<p>Dodatim stavom 3 člana 7 je propisano: Sadržaj strategije upravljanja mineralnim sirovinama, državnog plana eksploatacije mineralnih sirovina i plana eksploatacije mineralnih kritičnih</p>

		<p>naglašavaju da nova eksploatacija ne smije biti primarna mjera prije iscrpljivanja opcija reciklaže, supstitucije i smanjenja potražnje.</p> <p>Rizici vezani za zaštitu životne sredine, ekonomski, zdravstveni i socijalni rizici su visoki, posebno u Pļevljima (Šuplja Stijena, rudnik cinka, rudnik barita u Varinama) i Mojkovcu (potencijalni rudnik cinka i olova). Bez obavezne analize alternativa, Plan rizikuje da postane radije sredstvo za političku promociju rudarstva, nego instrument strateškog upravljanja resursima.</p>	<p>sirovina propisuje Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada).</p>
3	<p>Primjedba/predlog/sugestija 3: Predlaže se da se član 11 dopuni tako da javnu raspravu ne organizuje koncesionar; <u>već nezavisno javno tijelo-Komisija</u>, uz obavezu ranog i efektivnog uključivanja javnosti.</p> <p>Obrazložnje primjedbe/predloga/sugestije 3: Povjeravanje organizacije javne rasprave samom koncesionaru predstavlja konflikt interesa i nije u skladu sa Aarhus konvencijom niti praksom EU. Studija detaljno pokazuje da su upravo netransparentni i investitorski vođeni procesi javne participacije ključni uzrok konflikata u slučajevima Brskovo i Šuplja stijena. EU standardi zahtijevaju ne samo formalnu, već suštinsku participaciju javnosti u ranoj fazi, prije definisanja projektnih rješenja, naročito kod CRM projekata sa visokim kumulativnim rizicima (npr. U Pļevljima gdje postoje hronična zagađenja vazduha, voda i zemljišta i česti ekološki incidenti) ali i drugih rudarskih projekata.</p>	<p>Primjedba se djelimično</p>	<p>Javnu raspravu organizuje i sprovodi Ministarstvo.</p>
4	<p>Primjedba/predlog/sugestija 4: Predlaže se da se član 59 dopuni obavezom izrade nezavisne kumulativne procjene uticaja na nivou sliva i ekosistema, a ne samo u odnosu na druge rudarske projekte.</p> <p>Obrazložnje primjedbe/predloga/sugestije 4: Član 59 ograničava kumulativne uticaje isključivo na „rudarske projekte“, što je u suprotnosti sa EIA Direktivom (2011/92/EU, izmjene 2014/52/EU) i praksom Suda EU. Analiza slučaja Pļevalja u studiji pokazuje da kombinacija termoelektre, uglja, selekcije rude i planirane CRM eksploatacije stvara</p>		

	ekstremne kumulativne pritiske, naročito na vode i zdravlje stanovništva. Bez šire kumulativne analize, zakon ne pruža stvarnu zaštitu.		Članom 60 Nacrta Zakona o rudarstvu je propisano da se izrada rudarskih projekata i eksploatacija mineralnih sirovina mora se vršiti tako da se spriječe ili svedu na najmanju moguću mjeru negativni uticaji na površinske i podzemne vode i spriječe kisjele rudnične drenaže.
5	<p>Primjedba/predlog/sugestija</p> <p>Predlaže se dopuna člana 60 jasnom odredbom da se kod svih rudarskih aktivnosti koje mogu dovesti do pogoršanja stanja površinskih ili podzemnih voda obavezno primjenjuje član 4(7) Okvirne direktive o vodama, uz dokazivanje preovlađujućeg javnog interesa, prenesen i u Zakon o vodama Crne Gore.</p> <p>Obrazloženje</p> <p>U članu 61 se navodi: Zabranjeno je vršenje rudarskih radova: 1) koji mogu dovesti do trajnog pogoršanja stanja vodnih tijela ili ugrožavanja izvorišta vode za piće;</p> <p>Nacrt Zakona ne garantuje očuvanje „dobrog statusa voda“ u smislu Okvirne direktive o vodama (2000/60/EC), niti prepoznaje proceduru iz člana 4(7), koji dozvoljava izuzetke samo ako su kumulativno ispunjeni uslovi: nepostojanje boljih alternativa, preovlađujući javni interes i primjena svih mogućih mjera ublažavanja. Nije jasno definisano šta podrazumijeva pogoršanje stanja voda koje nije trajno. Čijela rudarska djelatnost mora biti zasnovana na cirkularnom principu gdje se u prirodni recipient (vodu, zemljište, vazduh) vraća nula zagađenja/negativnih uticaja na životnu sredinu. U Crnoj Gori syjedomo ozbiljnim propustima u upravljanju rudničkim vodama (zamućenja, teški metali, rudničke vode) što pokazuje da postojeće odredbe ili ovako nedovoljno jasne odredbe nisu dovoljne bez strožih procedura i dokaza javnog interesa.</p>	<p>Primjedba</p> <p>a se ne usvaja</p>	<p>Članom 61 Nacrta Zakona o rudarstvu je već jasno definisano da je zabranjeno vršenje rudarskih radova koji mogu dovesti do trajnog pogoršanja stanja vodnih tijela ili ugrožavanja izvorišta vode za piće i u zonama sanitarne zaštite vode za piće.</p> <p>Članom 62 Nacrta Zakona o rudarstvu je propisano da je koncesionar dužan je da preduzme mjere zaštite površinskih i podzemnih voda,</p>

			<p>spriječi nekontrolisano ispuštanje rudničkih i jalovišnih voda, spriječi kisjele rudnične drenaže, obezbijedi tretman rudničkih voda prije njihovog ispuštanja u prirodne vodotokove i prati kvalitet voda u skladu sa programom monitoringa.</p>
6	<p>Primjedba/predlog/sugestija 6: Predlaže se da se zabrana iz člana 61 proširi na sva Natura 2000 / Emerald područja i njihove zone uticaja (ne samo Zakonom definisanu ekološku mrežu) uz eksplicitnu zabranu istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina u tim zonama.</p> <p>Objasnenje primjedbe/predloga/sugestije 6: Studija jasno pokazuje da veliki dio CRM potencijala u Crnoj Gori preklapa sa UNESCO, Ramsar, Emerald i Natura 2000 područjima. EU Direktive o staništima i pticama ne dozvoljavaju eksploataciju koja ugrožava integritet ovih područja, čak i kada formalna nacionalna zaštita još nije završena. Pored ovoga za zahvate u ovim područjima potrebno je po zakonu sprovesti ocjenu prihvatljivosti za dato područje.</p>	<p>Primjedba se ne usvaja</p>	<p>Članom 61 Nacrta Zakona o rudarstvu je već jasno definisano da je zabranjeno vršenje rudarskih radova u zaštićenim područjima prirode i u područjima ekološke mreže.</p>
7	<p>Primjedba/predlog/sugestija 7: Predlaže se uvođenje novog člana kojim se propisuje obavezan monitoring cijelog lanca snabijevanja kritičnim mineralnim sirovinama – od eksploatacije, prerade i transporta, do skladištenja, reciklaže i ponovne upotrebe.</p> <p>Objasnenje primjedbe/predloga/sugestije 7: Zakon se fokusira isključivo na fazu eksploatacije, dok u potpunosti zanemaruje pristup definisan u EU Critical Raw Materials Act, koji zahtijeva praćenje cijelog supply chain-a radi smanjenja strateških i ekoloških rizika. Crna Gora nema</p>	<p>Primjedba se ne usvaja</p>	<p>Odgovor kao na primjedbu br. 1</p>

		integriranu politiku upravljanja CRM, što povećava pritisak na prirodne resurse bez garancije dugoročne koristi.		
8		<p>Primjedba/predlog/sugestija 8: Predlaže se da se Zakonom propišu obaveze države u pogledu strateškog stockpilinga kritičnih mineralnih sirovina, u skladu sa EU Critical Raw Materials Act.</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 8: CRM Act jasno ističe da sigurnost snabdijevanja ne zavisi isključivo od otvaranja novih rudnika, već od pametnog upravljanja postojećim resursima. Zakon o rudarstvu Crne Gore nema nijednu odredbu koja se odnosi na strateške rezerve, čime se ekološki trošak eksploatacije prebacuje u sadašnjost, bez dugoročnog javnog benefita.</p>	<p>Primjedba a se ne usvaja</p>	<p>Odgovor kao na primjedbu br. 1</p>
9		<p>Primjedba/predlog/sugestija 9: Predlaže se da se obaveze rekultivacije i zatvaranja rudnika preciziraju kroz obavezne fazne planove, sa jasno definisanim rokovima i mjerljivim pokazateljima uspjehnosti. (članovi 70–72 o rekultivaciji i zatvaranju rudnika)</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 9: Postojeće formulacije su načelne i ostavljaju širok prostor za neispunjavanje ili prolongiranje obaveza. EU Critical Raw Materials Act i Mining Waste Directive zahtijevaju da se rekultivacija planira od samog početka projekta, a ne kao završna formalnost. Studija ukazuje da su napuštene i nedovoljno sanirane lokacije jedan od najvećih naslijeđenih problema u Crnoj Gori.</p>	<p>Primjedba a se ne usvaja</p>	<p>Trajna obustava i sanacija i rekultivacija su jasno i detaljno definisane u skladu sa uporednom i evropskom praksom.</p>
10		<p>Primjedba/predlog/sugestija 10: U smislu finansijskih sredstava obezbjeđenja predlaže se da se član 73 dopuni obavezom dostavljanja adekvatne, neopozive i uslovno neograničene finansijske garancije prije početka istraživanja i prije početka eksploatacije.</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 10: U praksi, ključno pitanje postaje vrsta garancije koja se daje za slučaj da nosilac istraživanja ili eksploatacije ne izvrši obaveze sanacije i rekultivacije. Uslijed nepreciznih zakonskih rješenja, prepuštanje izbora vrste garancije investitoru (npr.</p>	<p>Primjedba a se ne usvaja</p>	<p>Isto je jasno definisano.</p>

		<p>blanko mjenice) vodi ka situaciji da je novčana kazna značajno niža od stvarnih troškova sanacije.</p> <p>EU Direktiva o upravljanju otpadom iz ekstraktivnih industrija (2006/21/EC, član 14 i 25) zahtijeva da finansijska garancija pokriva sve troškove rekultivacije i sanacije i da bude dostupna prije početka aktivnosti. Zakon o rudarstvu Crne Gore ne garantuje da visina i vrsta garancije uopšte odgovaraju realnim rizicima.</p>		
11		<p>Primjedba/predlog/sugestija 11: U smislu razlikovanja garancije prema riziku i obimu predlaže se da se Zakonom jasno propiše razlikovanje vrste i visine finansijske garancije u zavisnosti od veličine rudnika, vrste minerala i potencijalnog uticaja na životnu sredinu.</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 11: nerazlikovanje malih i velikih rudnika dovodi do sistemskog potcjenjivanja rizika. EU prakse (npr. Švedska) jasno propisuju da se visokorizični projekti mogu osigurati isključivo bankarskim garancijama, čime se štiti javni interes.</p>	<p>Primjedba a se ne usvaja</p>	<p>Iznos bankarske garancije se definiše ugovorom o koncesiji u zavisnosti od vrste mineralne sirovine i iznosa godišnje koncesione naknade.</p>
12		<p>Primjedba/predlog/sugestija 12: Predlaže se uvođenje novog člana "Razlikovanje istraživanja i eksploatacije" odnosno uvođenje posebne obaveze dostavljanja finansijskog obezbjeđenja i za fazu geoloških istraživanja, a ne samo za fazu eksploatacije.</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 12: zakoni treba prepoznati nužnost dostavljanja sredstava obezbjeđenja u slučaju da nosilac istraživanja ne obezbijedi neophodna sredstva za sanaciju nastalu usljed geoloških istraživanja, iako usljed eksploatacije, po prirodi stvari, dolazi do veće degradacije terena i životne sredine.</p> <p>Imajući u vidu značajne potencijalne posljedice istražnih radova koje se ogledaju u degradaciji zemljišta i drugim negativnim uticajima na životnu sredinu, uključujući kontaminaciju vodnih tokova i podzemnih voda, dostavljanje sredstava obezbjeđenja treba propisati kao obavezu prije dobijanja odobrenja za istraživanje.</p>	<p>Primjedba a se ne usvaja</p>	<p>Detaljna geološka istraživanja su uređena Zakonom o geološkim istraživanjima. Za detaljna geološka istraživanja obavezna je bankarska garancija i ista je definisana Ugovorom o koncesiji.</p>

13	<p>Primjedba/predlog/sugestija 13: Predlaže se uvođenje posebnog člana koji obavezuje državu i rudarsku djelatnost da prioritavno razvija sekundarne izvore kritičnih mineralnih sirovina kroz reciklažu i urbanu rudariju.</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 13: EU Critical Raw Materials Act jasno postavlja ciljeve za reciklažu CRM do 2030. godine. Izostanak ove tematike iz Zakona o rudarstvu šalje signal da se dominantno oslanja na primarnu eksploataciju, što je u suprotnosti sa ciljevima cirkularne ekonomije.</p>	<p>Primjedba se ne usvaja</p>	<p>Odgovor kao na primjedbu br. 1.</p>
14	<p>Primjedba / predlog / sugestija 14: Predlaže se da se Nacrt zakona o rudarstvu dopuni uvođenjem novog člana 7a kojim se uspostavlja obaveza primjene priznatih međunarodnih standarda i dobrih praksi održivog, transparentnog i društveno odgovornog rudarstva, kao uslov za planiranje, odobavanje i sprovođenje rudarskih aktivnosti, kao i obaveza Ministarstva da podzakonskim aktom bliže uredi način njihove primjene, praćenja i provjere.</p> <p>Predlog teksta (član 7a): Standardi održivog i odgovornog rudarstva</p> <p>Rudarski radovi, rudarski projekti, eksploatacija mineralnih sirovina, probna eksploatacija, izgradnja i upotreba rudarskih objekata i postrojenja, sanacija, rekultivacija i zatvaranje rudnika planiraju se, odobravaju i sprovode uz obaveznu primjenu priznatih međunarodnih standarda i dobrih praksi održivog, transparentnog i društveno odgovornog rudarstva.</p> <p>Standardi iz stava 1 ovog člana naročito obuhvataju:</p> <ul style="list-style-type: none"> – IRMA (Initiative for Responsible Mining Assurance); – UNRMS (United Nations Resource Management System); – ISO 31000; – ISO 14000, naročito ISO 14001; – ISO 21795-1 i ISO 21795-2; – ISO 45001. 	<p>Primjedba se ne usvaja.</p>	<p>Predloženo nije moguće propisati.</p>

	<p>Ispunjenost standarda iz st. 1 i 2 ovog člana, odnosno dostavljanje izvještaja o usklađenosti ili plana usklađivanja sa navedenim standardima, predstavlja uslov za izdavanje, produženje i izmjenu odobrenja za probnu eksploataciju, eksploataciju, otkopavanje mineralne sirovine, upotrebu rudarskih objekata i postrojenja, odobrenje za sanaciju i rekultivaciju, kao i drugih odobrenja koja se izdaju na osnovu ovog zakona.</p> <p>Nosilac prava dužan je da uz zahtjev za izdavanje, produženje ili izmjenu odobrenja dostavi izvještaj o usklađenosti, odnosno plan usklađivanja sa standardima iz ovog člana, sa jasno definisanim mjerama, rokovima, odgovornim licima, procjenom rizika i načinom praćenja sprovođenja.</p> <p>Izvještaj, odnosno plan izrađuje ili verifikuje nezavisno stručno lice, organizacija ili tijelo koje nije učestvovalo u izradi rudarskog projekta i koje nije povezano sa nosiocem prava, investitorom ili izvođačem rudarskih radova.</p> <p>Izvještaj, odnosno plan objavljuje se na internet stranici Ministarstva.</p> <p>Bliže standarde, minimalne zahtjeve, sadržaj izvještaja i plana, način nezavisne provjere, dinamiku primjene standarda i način praćenja njihove primjene propisuje Ministarstvo, uz prethodno pribavljeno mišljenje organa nadležnih za zaštitu životne sredine, vode, rada i zaštitu zdravlja, uz učešće stručne i zainteresovane javnosti.</p> <p>Obrazloženje primjedbe / predloga / sugestije 15: Nacrt zakona o rudarstvu ne sadrži normu kojom se rudarske aktivnosti eksplicitno i obavezujuće vezuju za primjenu mjerljivih, provjerljivih i međunarodno priznatih standarda održivog i odgovornog rudarstva. Sarno postojanje planskih dokumenata, rudarskih projekata i pojedinačnih upravnih odobrenja nije dovoljno ukoliko zakon ne uspostavlja minimalne standarde u pogledu upravljanja ekološkim i društvenim rizicima, zaštite životne sredine, zdravlja i bezbjednosti, uključivanja lokalnih zajednica, transparentnosti i planiranja zatvaranja rudnika.</p> <p>Standard IRMA obuhvata širok skup provjerljivih zahtjeva koji se odnose na odgovorno rudarstvo, uključujući zaštitu životne sredine, upravljanje</p>	
--	--	--

	<p>rudarskim otpadom, prava radnika, zdravlje i bezbjednost, odnose sa lokalnim zajednicama i nezavisnu procjenu na nivou pojedinačnog rudnika. Njegova primjena omogućava da se odgovornost nosilaca prava ne sagledava isključivo kroz formalno ispunjavanje pojedinačnih upravnih akata, već kroz cjeloviti i integrisan pristup upravljanju rizicima tokom cijelog životnog ciklusa rudarskog projekta.</p> <p>UNRMS predstavlja okvir Ujedinjenih nacija za održivo upravljanje mineralnim resursima, kojim se eksploatacija mineralnih sirovina povezuje sa dugoročnim javnim interesom, efikasnim korišćenjem resursa, cirkularnom ekonomijom i odgovornošću prema zajednicama i ekosistemima. Njegova primjena je od posebnog značaja u kontekstu kritičnih mineralnih sirovina i rastućih zahtjeva za transparentnost i odgovornost u globalnim lancima snabdijevanja.</p> <p>Standardi ISO 31000, ISO 14001 i ISO 21795 pružaju tehnički i organizacioni okvir za sistematsko upravljanje rizicima, zaštitu životne sredine i planiranje zatvaranja i rekultivacije rudnika, čime se sprječava da ova pitanja budu odlagana za završnu fazu eksploatacije i prepuštena diskreciji nosilaca prava.</p> <p>Uvođenjem obavezne primjene navedenih standarda kroz zakon, jača se normativni okvir za zaštitu javnog interesa, unapređuje transparentnost i odgovornost u rudarskom sektoru i obezbjeđuje dosljednija primjena visokih ekoloških i društvenih standarda u skladu sa savremenim međunarodnim praksama.</p>		
<p>15</p> <p>GLAVNI GRAD PODGORICA SEKRETARIJA T PLANIRANJE PROSTORA 1 ODRŽIVI RAZVOJ</p>	<p>Primjedba/predlog/sugestija 1: Članom 5. stav 1. tačka 2. koja se odnosi na definisanje termina rudarski radovi organ lokalne uprave nadležan za poslove uređenja prostora i izgradnju objekata navodi se kao nadležan u nejasnom kontekstu imajući u vidu opisane radove. Pri navedenom, navedena je istovremena nadležnost organa državne uprave, bez konstatacije "i/ili".</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 1: Dati navodi ne korespondiraju sa odredbama Zakona o izgradnji objekata ni zakonima koji definišu</p>	<p>Primjedba se usvaja</p>	

		nadležnost lokalnih samouprava te je u tom smislu neophodno izvršiti pojašnjenje odnosno korekcije.		
16		<p>Primjedba/predlog/sugestija 2: Članom 9 stav 2 navodi se "...organ lokalne samouprave nadležan za poslove uređenja prostora i izgradnje objekata" što nije u skladu sa odredbama Zakona o lokalnoj samoupravi.</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 2: članom 2 Zakona o lokalnoj samoupravi je propisano da se lokalna samouprava ostvaruje, između ostalog u Glavnom gradu kao jedinici lokalne samouprave. U članu 38 navedenog Zakona propisano je da Skupština donosi propise i druge opšte akte, planove i programe za pojedine oblasti. dok se u članu 69 navodi da se za vršenje poslova lokalne uprave obrazuju organi lokalne uprave koji shodno članu 71 izvršavaju zakone, druge propise i opšte ašte. S tim u vezi kako bi se izbjegle nejasnoće u pogledu nadležnosti u primjeni budućeg zakonskog rješenja neophodno je navesti nadležnosti lokalne samouprave odnosno organa lokalne uprave shodno navedenom zakonskom okviru.</p>	<p>Primjedba se ne usvaja</p>	<p>Navedeno je jasno definisano u Predlogu Zakona o rudarstvu.</p>
17		<p>Primjedba/predlog/sugestija 3 U okviru člana 9 uvrstiti stav kojim se uvodi obaveza zasnovanosti rudarskih projekata na primjeni najboljih dostupnih tehnika - BAT, shodno potvrđenim naučnim i tehničkim principima, u cilju prevencije i ublažavanja negativnih uticaja na segmente životne sredine. Shodno navedenom, u član 12, koji se odnosi na reviziju projekta, uvrstiti da revizija mora obuhvatiti i provjeru primjene navedenih tehnika.</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 3: Primjenom navedenog principa obezbjeđuje se značajna redukcija negativnih uticaja kroz primjenu najviših tehničkih standarda što je posebno značajno imajući u vidu prirodu rudarskih aktivnosti.</p>	<p>Primjedba se djelimično usvaja</p>	<p>Ministarstvo će isto impementirati u podzakonskim aktima.</p>

18	<p>Primjedba/predlog/sugestija 4: U okviru člana 16 uvrstiti obavezu tvrtke o finansijsko-arancije za zatvaranje rudnik sanaci rekultivaciji u obezbjeđenoj ptpadom nastalim realizacijom rudarskih dostavljanja potv aktivnosti i monitorin. Navedeno se odnosi i na član 25. iju, upravljanje Takođe u okviru člana 42 dodati stav koim se ukazu•e da se sanaci•a i rekultivaci•a s rovide iz sredstava fir•ansijske garancije ukoliko koncesionar ne realizu•e iste.</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 4: Uvođenjem navedene obaveze, odnosno <u>pokrivanjemtroškova zatvaranja i sanacije od strane koncesion ostiže se uni•a rim•ena principa zagađivač plaća.</u></p>	<p>Primjedba se ne usvaja.</p>	<p>Ugovorom o koncesiji je propisana obaveza dostavljanja i iznos bankarske garancije za sanaciju i rekultivaciju.</p>
19	<p>Primjedba/predlog/sugestija 5: U okviru člana 39 uvrstiti obavezu koncesionara da vrši monitoring ne tri godine već se ne dokaže stabilnost lokacije i usklađenost relevantnih parametara sa zakonom definisanim grančnim vrijednostima.</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 5: Monitoring je neophodno uskladiti sa prirodom i osjetljivošću lokacije, te obimom i stepenom realizacije rudarskih aktivnosti, u smislu da se ne mogu unificirati vremenski i rostorno tenciinalni uticaji odnosno ne može se sa si urnošću znati da vremenski okvir svih uticaja na svim lokacijama tri godine.</p>	<p>Primjedba se usvaja.</p>	
20	<p>Primjedba/predlog/sugestija 6: U okviru člana 39 uvrstiti obavezu koncesionara da vrši monitoring ne tri godine već se ne dokaže stabilnost lokacije i usklađenost relevantnih parametara sa zakonom definisanim grančnim vrijednostima.</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 6: Monitoring je neophodno uskladiti sa prirodom i</p>	<p>Primjedba se usvaja.</p>	

		<p>osjetljivošću lokacije, te obimom i stepenom realizacije rudarskih aktivnosti, u smislu da se ne mogu unificirati, vremenski i prostorno, potencijalni uticaji odnosno ne može se sa sigurnošću znati da je vremenski okvir svih uticaja na svim lokacijama tri godine.</p>		
21		<p>Primjedba/predlog/sugestija 7: Član 59 proširiti tako da se procjena kumulativnih uticaja odnosi na uzimanje u obzir uticaje svih postojećih i planiranih projekata na životnu sredinu.</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 7: Sagledavanjem uticaja u širem kontekstal omogućava se realnija i utemeljenija procjena koja isključuje selektivnost.</p>	<p>Primjedba se usvaja.</p>	
22	<p>NVO Društvo za geotehniku i hidrogeologiju Crne Gore</p>	<p>Primjedba/predlog/sugestija 1: Uz javni poziv dostavljen je Izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa (RIA) na Nacrt zakona o rudarstvu. U skladu sa članom 9, Uputstva o sačinjavanju u izvještaja o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa ("Službeni list CG", br. 9/12), predlagrač je morao izvršiti konsultacije sa zainteresovanim stranama u cilju obezbeđivanja transparentosti postupka pripreme propisa, prikupljanja podataka i kvalitetnije analize. Potrebno je da ministarstvo javno objavi podatke institucija uz njihove komentare koji su korišćeni pri izradi Izvještaja o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa (RIA), takođe, potrebno je da ministarstvo javno objavi podatke da li je formirana radna grupa i da li je biran predstavnik NVO sektora prilikom izrade predloga zakona o rudarstvu ?</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 1: U cilju transparentnog vođenja procesa usvajanja zakona neophodno je da ministarstvo dostavi podatke koje institucije su konsultovane tokom izrade Izvještaja o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa (RIA) te da li je formirana radna grupa i da li je biran predstavnik NVO sektora prilikom izrade predloga zakona o rudarstvu ?</p>	<p>Primjedba se ne usvaja.</p>	<p>Isto je sprovedeno u skladu sa propisima.</p>

23	<p>Primjedba/predlog/sugestija 2:</p> <p>Predlaže se brisanje tačke 2 kao i tačke 3 iz stava 2, člana 2 koje sada glase:</p> <p>1) u procesu uređenja terena 2) u procesu izvođenja zemljanih radova za građenje svih vrsta objekata».</p> <p>Obrazložjenje primjedbe/predloga/sugestije 2: Ovako formulisane tačke 2 i 3 su u suprotnosti sa zakonom o izgradnji objekata.</p>	<p>Primjedba se ne usvaja</p>	<p>Brisanjem predložene tački bi se omogućila zloupotreba i nelegalne eksploatacija mineralnih sirovina.</p>
24	<p>Primjedba/predlog/sugestija 3: Predlaže se da se iza člana 7 doda novi član 7b koji bi bio identičan sadašnjem članu 25 Zakona o rudarstvu a koji glasi: «Ukoliko se prilikom izvođenja radova na osnovu propisa o izgradnji objekata dobiju mineralne sirovine iz člana 4, tačka 4 (prim. autor: sada tačka 3) ovog zakona, mineralna sirovina se može koristiti samo u skladu sa uslovima određenim u građevinskoj dozvoli».</p> <p>Obrazložjenje primjedbe/predloga/sugestije 3: Brisanjem sadašnjeg člana 25 zakona o rudarstvu Je u suprotnosti sa zakonom o izgradnji objekata.</p>	<p>Primjedba se ne usvaja</p>	<p>Mineralne sirovine su dobro od opšteg interesa u svojoj države Crne Gore i ne mogu se koristiti bez u skladu sa Zakonom o državnoj imovine, Zakonom o koncesijama, Zakonom o geološkim istraživanjima i Zakonom o rudarstvu uz plaćanje koncesione naknade.</p>
25	<p>Primjedba/predlog/sugestija 4: Predlaže se korekcija stava 1, člana 29 tako da se briše sadašnji dio koji glasi: «u procesu uređivanja terena, izvođenja zemljanih radova za građenje svih vrsta objekata».</p> <p>Obrazložjenje primjedbe/predloga/sugestije 4: Ovako formulisana tačke 1, člana 29, je u suprotnosti sa zakonom o izgradnji objekata.</p>	<p>Primjedba se ne usvaja</p>	<p>Odgovor kao na primijedbu br.24.</p>
26	<p>Primjedba/predlog/sugestija 5: Predlaže se bisanje članova 90 i 91 koja se odnose na laboratorijska ispitivanja».</p>	<p>Primjedba se ne usvaja</p>	<p>Akreditaciono tijelo Crne Gore je nadležno da da mišljenje o navedenom.</p>

		<p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 5: Laboratorijska ispitivanja se izvode po međunarodnim i/ili domaćim standardima i po uslovima, procedurama koje su međunarodno prihvaćene (akreditovane). Zakon o rudarstvu ne treba da uspostavlja uslove (izdaje licence) za izvođenje laboratorijskih ispitivanja, postoje drugi državni organi koji se bave uslovima za obavljanje ovih aktivnosti.</p>		
27	Ivan Dukić, Dipl.inž. rudarstva	<p>Primjedba/predlog/sugestija 1: Član 29 Da li je ovaj član u skladu sa ostalim zakonima, u saobraćaju i sa zakonom o izgradnji objekata, jer se neće moći ništa raditi, iskopati temelji za zgradu, uređenje parkinga, proširiti put bez kompanije koja ima rudarsku licencu i odobrenja. Molim Vas da još jednom razmotrite ovaj član zakona zbog javnog interesa, razmotriti dimenzije objekta, dubine....</p>	<p>Primjedb a se ne usvaja</p>	<p>Odgovor kao na primjedbu br.24.</p>
28		<p>Primjedba/predlog/sugestija 2: Član 47 Stav 1 - <i>Kontrola otkopanih količina-jednom godišnjel</i> To je mnogo, jer koncesionari rade GTI koje predaju svake godine i na osnovu kojih se dobijaju rešenja za uplatu otkopanih količina. Predlog svake TREĆE iii PETE godine (obavežno) i da se komisija svake treće/pete godine mijenja (da nijesu isti članovi), da se javno objavi. Jer neki članovi komisije tada prihoduju između 20 000€ i 40 000€ za 36 kamenoloma, nije problem za prihode već zbog istih onda učestalost komisija-kontrola.</p>	<p>Primjedb a se ne usvaja</p>	<p>Ministarstvo je nadležno da cijeni isto.</p>
29		<p>Primjedba/predlog/sugestija 3: Član 73 Da Ministarstvo i Koncesionar vode elektronsku knjigu- i da su javno vidljive službene zabilješke na sajtu Ministarstva.</p>	<p>Primjedb a se ne usvaja</p>	<p>Nacrtom Zakona o rudarstvu je jasno propisano.</p>
30		<p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 4: Član 78- Licencu svakog koncesionara sa odgovornim licem objavitii na sajtu Ministarstva <i>(pojedini rudarski inženjeri rade zvanično i u drugim državama iz okruženja puno radno vrijeme, i u nekoliko firmi u CG)-OBAVEZNO!</i></p>	<p>Primjedb a se ne usvaja</p>	<p>Nacrtom Zakona o rudarstvu je jasno propisano.</p>

31		<p>Primjedba/predlog/sugestija 5: Član 84-Član 93</p> <p>Licenca za miniranje –Stav 2 “<i>položen stručni ispit iz oblasti rudarstva za vršenje poslova miniranja</i>”. Ako je to polaganje za palioca mina, da inženjer polaže za palioca mina, to je kao da doktor polaže za medicinskog brata ili građevinski inž. za zidara ili armitrača, ili su opet u pitanju organizacije komisija kao prethodnih 15 godina.</p> <p>Ako je komisija sastavljena od profesora sa Rudarsko geološkog fakulteta i da ćemo naučiti više ok, ali ako polažemo kod kolega inženjera koji su istog školskog ranga? Koja je poenta osim da ovi koji “žive” od komisija nastave tako da rade.</p>	<p>Primjedba se ne usvaja</p>	<p>Nacrtom Zakona o rudarstvu je jasno propisano.</p>
32		<p>Primjedba/predlog/sugestija 6: Član 95</p> <p>Član 95 je u suprotnosti sa članom 93</p> <p>Član 95 –“Za polaganje stručnog ispita iz oblasti rudarstva i stručnog ispita iz oblasti rudarstva za vršenje poslova miniranja može da se prijavi lice koje ima:</p> <p>1)završen III ili IV nivo kvalifikacije srednjeg stručnog ili opšteg obrazovanja ili VIII nivo kvalifikacije visokog obrazovanja”</p> <p>Član 93 –“9) palioc mina i rukovaoc u magacinima eksplozivnih sredstava - III stepen školske spreme rudarskog smjera, tri godine radnog iskustva u struci na odgovarajućim poslovima i položen ispit za palioca mina.” U jednom članu mora da bude rudarski smjer u drugom bilo koja stručna škola, saglasan sa III ili IV stepen uz obuku</p>	<p>Primjedba se ne usvaja</p>	<p>Nacrtom Zakona o rudarstvu je jasno propisano.</p>
33		<p>Primjedba/predlog/sugestija 7:Član 99</p> <p>Stav 9 -naredba zabrane upotrebe zaštitne opreme? objasniti</p>	<p>Odgovor na komentar</p>	<p>Zabranjuje se upotreba zaštitne opreme koja nije propisana Pravilnikom iz stava 2 člana 50 ovog Nacrt Zakona.</p>

34		<p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 8: Prelazne odredbe-ČLAN 104 Registar licenci- da bude javno istaknut na sajtu Ministarstva.</p>	<p>Primjedb a se ne usvaja</p>	<p>Nacrtom Zakona o rudarstvu je jasno propisano.</p>
35	<p>NVO Tumbarica</p> <p>Br.1. OPŠTA PRIMJEDBA</p> <p>Primjedba: Nacrt zakona uspostavlja normativni okvir u kojem eksploatacija mineralnih sirovina može biti odobrena i sprovedena bez jasne i obavezujuće veze sa važećim prostorno-planskim dokumentima i razvojnim prioritetima jedinica lokalne samouprave.</p> <p>Obrazloženje: Iako zakon uvodi sistem strateškog i planskog upravljanja mineralnim resursima, iz njegovih odredbi ne proizilazi nedvosmislena obaveza da se rudarske aktivnosti moraju uskladiti sa konkretnim režimima korišćenja prostora utvrđenim PUP-om. Time se otvara prostor da državni planski dokumenti, koji su po svojoj prirodi sektorski i fokusirani na eksploataciju resursa, u praksi preuzmu primat nad integrisanim prostornim planiranjem.</p> <p>Takav pristup dovodi do pravne nesigurnosti jer se u istom prostoru mogu istovremeno važećim smatrati međusobno suprotni režimi (npr. poljoprivreda ili turizam naspram eksploatacije mineralnih sirovina), bez jasnog pravila koji ima prednost.</p> <p>Predlog izmjene: Uvesti opštu normu kojom se propisuje da se svaka odluka o istraživanju i eksploataciji mineralnih sirovina mora zasnovati na prethodno utvrđenoj usklađenosti sa važećim prostorno-planskim dokumentima, pri čemu neusaglašenost predstavlja obavezan osnov za odbijanje zahtjeva.</p>	<p>Primjedb a se ne usvaja</p>	<p>Navedeno je već definisano propisima kojima se uređuje oblast prostornog planiranja.</p>	
36	<p>Br.2. ČLAN 2</p> <p>Primjedba: Definicije rudarskih radova i eksploatacije obuhvataju i aktivnosti koje po svojoj prirodi nijesu klasično rudarstvo, čime se stvara mogućnost širenja primjene zakona na širok spektar radova u prostoru.</p> <p>Obrazloženje: Formulacije koje uključuju otkopavanje mineralnih sirovina u okviru „uređenja terena“, „zemljanih radova“ ili „na drugi način“ otvaraju prostor da se značajne količine mineralnih sirovina eksploatišu kroz infrastrukturne ili građevinske projekte, bez primjene standardnog koncesionog režima.</p>	<p>Primjedb a se ne usvaja</p>	<p>Primjena ovog Zakona je jasno definisana.</p>	

	<p>Na taj način se može zaobići kontrola koja postoji kod klasične eksploatacije, uključujući procjenu uticaja na životnu sredinu, javnu raspravu i kontrolu količina izvađenog materijala. Poseban rizik postoji u ruralnim i riječnim područjima, gdje se kroz „uređenje korita“ ili „pripremu terena“ faktički može vršiti kontinuirana eksploatacija šljunka i pijeska.</p> <p>Predlog izmjene: Precizirati da se eksploatacijom smatra isključivo vađenje mineralnih sirovina koje se vrši na osnovu koncesije i posebnog odobrenja, uz jasno razdvajanje od građevinskih i drugih zemljanih radova, te uvesti obavezu evidencije i ograničenja količina materijala koji se eventualno uklanja tokom tih radova.</p>		
37	<p>Br.3. ČLAN 5</p> <p>Primjedba: Norma o mineralnim sirovinama kao dobru od opšteg interesa nije normativno uravnotežena i ostavlja prostor za njeno apsolutno tumačenje.</p> <p>Obrazloženje: U praksi, ovakva formulacija može dovesti do situacije u kojoj se svaki projekat eksploatacije opravdava samim postojanjem resursa, bez razmatranja konkretnih posljedica po prostor, životnu sredinu i lokalnu zajednicu.</p> <p>Međutim, status dobra od opšteg interesa ne znači da je svaka pojedinačna eksploatacija u javnom interesu, već da država ima obavezu da tim resursima upravlja na način koji obezbjeđuje dugoročnu održivost i minimalizaciju štetnih posljedica. Bez takvog ograničenja, ova norma može poslužiti kao osnov za potiskivanje drugih legitimni javni interesa, kao što su očuvanje poljoprivrednog zemljišta, vodnih resursa ili turističkih potencijala.</p> <p>Predlog izmjene: Dopuniti član tako da se izričito propiše da se javni interes u korišćenju mineralnih sirovina utvrđuje u svakom pojedinačnom slučaju, uz obavezno razmatranje uticaja na životnu sredinu, zdravlje ljudi, ekonomiju lokalne zajednice i alternativne načine korišćenja prostora.</p>	<p>Primjedba se ne usvaja</p>	<p>Isto je jasno definisano.</p>
38	<p>Br.4. ČLAN 7</p> <p>Primjedba: Odrredba ne definiše odnos između državnih planskih dokumenata i prostorno-planskih akata lokalne samouprave.</p>	<p>Primjedba se ne usvaja</p>	<p>Odgovor kao na primjedbu br.35.</p>

	<p>Obrazloženje: Iako član upućuje na strategiju i državne planove kao osnov za eksploataciju, iz njega ne proizilazi da ti dokumenti moraju biti usklađeni sa konkretnim režimima korišćenja prostora na lokalnom nivou. Državni plan eksploatacije već prepoznaje potrebu usklađivanja sa drugim namijenama prostora i ograničenja koja proizlaze iz zaštite životne sredine. Međutim, zakon tu obavezu ne prevodi u jasnu pravnu normu koja bi obavezivala organe da odbiju projekte koji su u koliziji sa PUP-om. Time se stvara situacija u kojoj planski dokumenti višeg nivoa mogu biti korišćeni kao opravdanje za zahvate koji nijesu predviđeni lokalnim planovima.</p> <p>Predlog izmjene: Uvesti obavezu da se eksploatacija može planirati i odobriti samo na lokacijama koje su za tu namjenu predviđene važećim prostorno-planskim dokumentima, uz prethodno pribavljenu saglasnost nadležnog organa jedinice lokalne samouprave.</p>		
39	<p>Br.5 ČLANOVI 8–9</p> <p>Primjedba: Normativni slijed odlučivanja omogućava da se odluke o eksploataciji donose prije potpune tehničke i ekološke analize.</p> <p>Obrazloženje: U praksi to znači da se politička i administrativna odluka o eksploataciji može donijeti na osnovu opštih podataka, dok se ključni parametri (uticaj na vode, stabilnost terena, emisije, uticaj na naselja) razmatraju tek u kasnijoj fazi.</p> <p>Takav pristup dovodi do situacije da procjena uticaja služi za prilagođavanje već donijete odluke, a ne za njeno donošenje, čime se obesmišljava preventivna funkcija ovog instrumenta.</p> <p>Predlog izmjene: Propisati da je izrada i odobravanje rudarskog projekta, zajedno sa procjenom uticaja na životnu sredinu i sprovedenom javnom raspravom, prethodni uslov za donošenje bilo kakve odluke o eksploataciji.</p>	<p>Primjedb a se ne usvaja</p>	<p>Navedeno je jasno definisano.</p>
40	<p>Br.6. KONCESIONI SISTEM</p> <p>Primjedba: Postojeći model dodjele koncesija ne obezbjeđuje dovoljno jasan mehanizam razlikovanja javnog i privatnog interesa.</p> <p>Obrazloženje: Kako inicijativa za eksploataciju može poticati od investitora, postoji realna mogućnost da se izbor lokacija i projekata vrši na</p>	<p>Primjedb a se ne usvaja</p>	<p>Nacin dodjele koncesija je propisan Zakonom o koncesijama.</p>

		<p>osnovu komercijalne isplativosti, a ne na osnovu optimalnog korišćenja prostora.</p> <p>Bez obaveze sprovođenja nezavisne analize opravdanosti, država se dovodi u poziciju da potvrđuje projekte koji nijesu nužno u najboljem interesu lokalne zajednice ili dugoročnog razvoja.</p> <p>Predlog izmjene: Uvesti obavezu izrade nezavisne studije opravdanosti koja uključuje analizu uticaja na lokalnu ekonomiju, životnu sredinu i alternativne scenarije korišćenja prostora, kao uslov za dodjelu koncesije.</p>		
41		<p>Br.7. ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE</p> <p>Primjedba: Zaštita životne sredine nije integrisana kao ključni kriterijum u fazi odlučivanja.</p> <p>Obrazloženje: Postojeće rješenje omogućava da se negativni uticaji identifikuju tek nakon što je projekat već prihvaćen u načelu. Time se smanjuje mogućnost da se štetni projekti uopšte ne realizuju, a fokus se prebacuje na ublažavanje posljedica.</p> <p>Predlog izmjene: Uvesti izričitu normu da negativna ili uslovno negativna procjena uticaja na životnu sredinu predstavlja osnov za odbijanje zahtjeva za eksploataciju.</p>	<p>Primjedb a se ne usvaja</p>	<p>Zaštita životne sredine je jasno defisana kroz čitav zakon, u poglavlju koja se odnosi na našitu životne sredine i u odredbama koje se odnose na inspekcijiski nadzor i preksšaje.</p>
42		<p>Br.8. ČLAN 44</p> <p>Primjedba: Sanacija i rekultivacija nijesu jasno razdvojene od eksploatacije.</p> <p>Obrazloženje: Mogućnost otkopavanja mineralnih sirovina tokom sanacije stvara pravni prostor za produžavanje eksploatacije pod formalnim okvirim sanacionih radova. Ovo može dovesti do situacija u kojima se eksploatacija faktički nastavlja i nakon isteka osnovnih dozvola.</p> <p>Predlog izmjene: Izričito zabraniti komercijalno korišćenje mineralnih sirovina tokom sanacije i ograničiti radove isključivo na tehničke mjere stabilizacije i rekultivacije.</p>	<p>Primjedb a se ne usvaja</p>	<p>Jasno su razdvojene.</p>

43		<p>Br. 9. ZAVRŠNI STAV</p> <p>Primjedba: Nacrt zakona u postojećem obliku omogućava pravno i faktičko potiskivanje drugih namjena prostora u korist eksploatacije mineralnih sirovina.</p> <p>Obrazloženje: Kombinacija širokih definicija, nedovoljno preciznog pojma javnog interesa i odsustva jasnih pravila o usklađivanju sa planskim dokumentima stvara sistem u kojem se konflikti u prostoru rješavaju u korist eksploatacije, bez jasnog i transparentnog postupka odlučivanja.</p> <p>Predlog izmjene: Reformulisati zakon tako da jasno uspostavi hijerarhiju i međusobni odnos između rudarskih aktivnosti, prostornog planiranja i zaštite životne sredine, uz obavezno učešće lokalne samouprave u svim ključnim fazama odlučivanja</p>	<p>Primjedb a se ne usvaja</p>	<p>Odgovor kaon a primjedbu br.35.</p>
44	<p>Akreditaciono tijelo Crne Gore</p>	<p>Imajući u vidu značaj pouzdanosti rezultata rudarskih istraživanja i njihovu direktnu vezu sa eksploatacijom mineralnih sirovina, bezbjednošću objekata i zaštitom životne sredine, Akreditaciono tijelo Crne Gore ukazuje na mogućnost unapređenja Predloga zakona o rudarstvu u dijelu koji se odnosi na dokazivanje tehničke kompetentnosti.</p> <p>U tom smislu, predlaže se razmatranje uvođenja odredbe kojom bi se tehnička kompetentnost privrednih društava dokazivala putem akreditacije, u skladu sa međunarodnom praksom.</p> <p>Predlog konkretne dopune i obrazloženje dati su u nastavku:</p> <p>Dopuna člana 91</p> <p>U članu 91, nakon stava koji propisuje uslove za izdavanje licence, dodaje se novi stav koji glasi:</p> <p>„Laboratorijska ispitivanja mineralnih sirovina mogu vršiti privredna društva koja, pored licence iz stava 1 ovog člana, posjeduju akreditaciju u skladu sa standardom ISO/IEC 17025, izdatu od strane Akreditacionog tijela Crne Gore ili drugog međunarodno priznatog akreditacionog tijela”</p>	<p>Primjedb a se usvaja.</p>	

	<p>U članu 54, umjesto stava koji propisuje „ Ako laboratorijska ispitivanja mineralnih sirovina obavija privredno društvo iz druge države, privredno društvo iz stava 1 ovog člana dužno je da izda prepis rezultata laboratorijskog ispitivanja iz druge države” predlažemo da stoji stav:</p> <p>„Rezultati laboratorijskih ispitivanja iz druge države prihvataju se ukoliko su dobijeni u laboratorijama akreditovanim od strane međunarodno priznatih akreditacionih tijela” OBRAZLOŽENJE PREDLOGA ZA UVOĐENJE AKREDITACIJE</p> <p>Predloženom dopunom Zakona o rudarskim istraživanjima uvodi se princip da privredna društva koja obavljaju laboratorijska ispitivanja i druge stručne poslove od značaja za pouzdanost rezultata eksploatacije mineralnih sirovina i bezbjednost objekata dokazuju svoju tehničku kompetentnost putem akreditacije, u skladu sa međunarodno priznatim standardima.</p> <p>Akreditacija predstavlja međunarodno prihvaćen i u pravnom sistemu Evropske unije jasno definisan mehanizam za dokazivanje kompetentnosti tijela za ocjenjivanje usaglašenosti, u skladu sa Regulation (EC) No 765/2008. Njena primjena obezbjeđuje visok nivo povjerenja u rezultate ispitivanja, njihovu tačnost, uporedivost i međunarodnu priznatost.</p> <p>U kontekstu ovog Zakona, laboratorijska ispitivanja mineralnih sirovina predstavljaju ključnu osnovu za donošenje odluka koje se direktno odnose na uslove eksploatacije mineralne sirovine, kao i na zaštitu životne sredine i upravljanje prirodnim resursima. Imajući u vidu širok spektar objekata za koje su rudarska istraživanja obavezna, pouzdanost rezultata ispitivanja ima direktan uticaj na zaštitu životne sredine.</p> <p>Važeći tekst Zakona predviđa sistem licenciranja, koji predstavlja administrativni uslov za obavljanje djelatnosti, ali sam po sebi ne obezbjeđuje dovoljno pouzdan i međunarodno priznat dokaz tehničke kompetentnosti. Uvođenjem akreditacije kao načina dokazivanja kompetentnosti, sistem se dodatno jača i usklađuje sa savremenim evropskim praksama.</p>	
--	--	--

	<p>Posebno je značajno naglasiti da je akreditacija već prepoznata u zakonodavstvu Crne Gore u više sektora od javnog interesa. Tako se u zakonima kojima se uređuju geološka istraživanja, bezbjednost hrane, zaštita životne sredine, upravljanje vodama, zaštita od jonizujućih zračenja i dr. eksplicitno zahtijeva da se određena ispitivanja i mjerenja vrše u akreditovanim laboratorijama. Na taj način zakonodavac već prepoznaje akreditaciju kao ključni instrument za obezbjeđenje kvaliteta i pouzdanosti rezultata u oblastima koje nose značajan rizik po zdravlje ljudi i životnu sredinu.</p> <p>Dodatno, u oblasti građevinarstva, kroz primjenu Regulation (EU) No 305/2011, sistem ocjenjivanja usaglašenosti građevinskih proizvoda zasniiva se na tijelima čija je kompetentnost potvrđena kroz akreditaciju. U Zakonu o građevinskim proizvodima, u odredbama koje se odnose na imenovana tijela za ocjenjivanje usaglašenosti, jasno je uspostavljen princip da se ispunjenost uslova za obavljanje ovih poslova dokazuje putem akreditacije.</p> <p>Ispitivanja mineralnih sirovina, posebno kamena koji se koristi u građevinarstvu, po svojoj prirodi nijesu isključivo rudarska, već obuhvataju: mehanička i fizička svojstva materijala, ponašanje u konstrukcijama uskladenost sa građevinskim standardima</p> <p>U Zakonu o izgradnji objekata propisano je da djelatnost ispitivanja građevinskih proizvoda i ispitivanje objekta odnosno određenih djelova objekta, u toku građenja objekta ili održavanja, u svrhu provjere, odnosno dokazivanja ispunjenosti osnovnih zahtjeva za objekat i/ili drugih zahtjeva, odnosno uslova predviđenih revidovanim glavnim projektom, kao i kontrolna ispitivanja koja se sprovode na osnovu posebnih propisa, revidovanog glavnog projekta i/ili sumnje na kvalitet, može da obavlja privredno društvo, pravno lice odnosno preduzetnik koje ima sertifikat o akreditaciji prema standardu MEST EN ISO/IEC 17025 izdat od Akreditacionog tijela Crne Gore za ta ispitivanja, u skladu sa zakonom.</p> <p>Na taj način akreditacija se koristi kao ključni mehanizam za dokazivanje tehničke kompetentnosti u oblasti građevinarstva. Imajući u vidu da se</p>	
--	--	--

	<p>laboratorijska ispitivanja u svrhu geoloških istraživanja obavljaju u akreditovanim laboratorijama, logično je i opravdano da se isti princip primijeni i u ovoj oblasti, tj da laboratorijska ispitivanja u toku rudarskih istraživanja obavljaju akreditovane laboratorije.</p> <p>Predložena dopuna jasno uspostavlja akreditaciju kao međunarodno priznati i već primijenjen način dokazivanja tehničke kompetentnosti. Time se doprinosi unapređenju kvaliteta sistema, povećanju pravne sigurnosti, jačanju povjerenja investitora i institucija, kao i boljoj zaštiti javnog interesa.</p> <p>Uvođenjem ovog rješenja, Zakon o rudarskim istraživanjima bi se dodatno uskladio sa evropskim regulatornim okvirom i dobrom praksom, uz istovremeno jačanje nacionalnog sistema kontrole kvaliteta u oblasti od strateškog značaja za razvoj infrastrukture i upravljanje prirodnim resursima.</p>		
45	<p>ABG TEST Laboratorija za ispitivanje asfalta, betona i geometranike</p> <p>U okviru javne rasprave na Načrt zakona o rudarstvu, dostavljamo primjedbu koja se odnosi na uslove za izdavanje licence za obavljanje djelatnosti u oblasti rudarstva, posebno u dijelu koji se može odnositi na laboratorijska ispitivanja mineralnih sirovina.</p> <p>Ukazujemo da laboratorije koje vrše ispitivanje kamenog agregata i drugih nemetalnih mineralnih sirovina ne obavljaju rudarske radove u smislu eksploatacije, otkopavanja ili upravljanja rudarskim procesima, već isključivo tehnička ispitivanja materijala u skladu sa međunarodnim standardima, kao akreditovane laboratorije u sistemu kontrole kvaliteta (ISO/IEC 17025).</p>	<p>Primjedba se usvaja.</p>	

	<p>U tom smislu, propisivanje obaveze zapošljavanja diplomiranog inženjera rudarstva kao uslova za dobijanje licence predstavlja nesrazmjeran i stručno neutemeljen zahtjev, imajući u vidu:</p> <p>da se laboratorijska ispitivanja zasnivaju na standardima +382 0 20/6 iz oblasti građevinarstva, materijala, hemije i tehnologije; da inženjer rudarstva nije neophodan za izvođenje standardizovanih laboratorijskih ispitivanja;</p> <p>izražen nedostatak kadra rudarske struke na tržištu rada u Crnoj Gori, što bi u praksi moglo dovesti do nemogućnosti ispunjavanja zakonskih uslova; potencijalno ograničavanje konkurencije i otežano funkcionisanje sistema kontrole kvaliteta u građevinarstvu.</p> <p>Posebno ističemo da je u nedavno usvojenim zakonskim rješenjima iz oblasti geoloških istraživanja zakonodavac već uvažio slične argumente, te omogućio fleksibilniji pristup u pogledu stručnog kadra, propisujući kao uslov lice sa završenim VIII nivoom kvalifikacije iz oblasti prirodnih ili tehničko-tehnoških nauka sa odgovarajućim radnim iskustvom.</p> <p>U tom smislu, predlažemo da se i u ovom zakonu propiše analognu rješenje, odnosno da se uslov u pogledu stručnog kadra definiše na način da pravno lice:</p> <p>„ima zaključen ugovor o radu sa najmanje jednim licem sa završenim VIII nivoom kvalifikacije visokog obrazovanja iz oblasti prirodnih ili tehničko-tehnoških nauka, sa najmanje tri godine radnog iskustva u struci” ili da se jasno izuzmu laboratorije za ispitivanje materijala iz režima licenciranja predviđenog za rudarsku djelatnost, osim u slučajevima kada obavljaju poslove eksploatacije ili izrade rudarske dokumentacije.</p> <p>Smatramo da bi se na ovaj način obezbijedila proporcionalnost zakonskih rješenja, očuvao kvalitet stručnog rada i omogućilo nesmetano funkcionisanje laboratorija.</p>		
46	<p>Aleksandar Dragičević</p> <p>Primjedba/predlog/sugestija 1</p> <p>ČLAN 7 (strateško planiranje)</p> <p>Dodaje se novi stav:</p> <p>(4) Strategija i planovi iz stava 1 ovog člana moraju sadržati procjenu klimatskih rizika, uključujući ekstremne vremenske događaje, poplave, suše i njihove uticaje na stabilnost rudarskih objekata i životnu sredinu.</p>	<p>Primjedba se djelimično od usvaja.</p>	<p>Dodatim stavom 3 člana 7 je propisano: Sadržaj strategije upravljanja mineralnim sirovinama, državnog plana eksploatacije mineralnih sirovina i plana eksploatacije</p>

		<p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 1</p> <p>Uvođenjem obaveze procjene klimatskih rizika obezbjeđuje se dugoročna sigurnost rudarskih objekata i smanjuje rizik od havarija uzrokovanih ekstremnim vremenskim uslovima, što je u skladu sa savremenim EU politikama klimatske otpornosti.</p>		<p>kritičnih mineralnih sirovina propisuje Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada).</p>
47		<p>Primjedba/predlog/sugestija 2</p> <p>ČLAN 9 (rudarski projekti)</p> <p>Dodaje se novi stav:</p> <p>(8) Rudarski projekti moraju biti zasnovani na primjeni najboljih dostupnih tehnika (BAT), u skladu sa savremenim naučnim i tehničkim dostignućima, radi sprječavanja ili smanjenja negativnih uticaja na životnu sredinu.</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 2</p> <p>Uvođenjem BAT principa osigurava se primjena najviših tehničkih standarda u rudarstvu, čime se minimizuju negativni uticaji na životnu sredinu i postiže usklađenost sa praksom razvijenih evropskih država, uključujući Švedsku.</p>	<p>Primjedba se djelimično usvaja.</p>	<p>Odgovor kao na primjedbu br. 17.</p>
48		<p>Primjedba/predlog/sugestija 3</p> <p>ČLAN II (javna rasprava)</p> <p>Mijenja se stav 3 i dodaju novi stavovi:</p> <p>(3) Javnu raspravu organizuje i sprovodi Ministarstvo, uz obavezno učešće organa nadležnog za zaštitu životne sredine.</p> <p>(6) Cjelokupna dokumentacija iz javne rasprave mora biti javno dostupna u elektronskom, mašinski čitljivom formatu.</p>	<p>Primjedba se usvaja</p>	

		<p>(7) Organ koji sprovodi javnu raspravu dužan je da obrazloženo odgovori na sve primjedbe i učini odgovore javno dostupnim.</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 3</p> <p>Prenošenjem organizacije javne rasprave na državni organ obezbjeđuje se nepristrasnost postupka i veće povjerenje javnosti, što je standard u EU sistemima odlučivanja.</p>		
49		<p>Primjedba/predlog/sugestija 4</p> <p>ČLAN 12 (revizija projekta)</p> <p>Dodaje se novi stav:</p> <p>(11) Tehnička kontrola (revizija) mora obuhvatiti provjeru primjene najboljih dostupnih tehnika, procjene klimatskih rizika i adekvatnosti mjera za upravljanje rudarskim otpadom.</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 4</p> <p>Proširenjem obima tehničke kontrole uključuju se ključni aspekti savremenog upravljanja rizicima, posebno klimatski rizici i upravljanje rudarskim otpadom.</p>	<p>Primjedba se usvaja</p>	
50		<p>Primjedba/predlog/sugestija 5</p> <p>ČLAN 16 i 25 (odobrenje za rad / eksploataciju)</p> <p>Dodaje se nova tačka:</p> <p>dokaz o obezbjeđenoj finansijskoj garanciji za zatvaranje rudnika, sanaciju, rekultivaciju, upravljanje rudarskim otpadom i post-eksploatacioni monitoring.</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 5</p>	<p>Primjedba se ne usvaja</p>	<p>Ugovorom o koncesiji je propisan iznos i način dostavljanja bankarske garancije.</p>

	<p>Uvođenjem finansijske garancije kao uslova za odobrenje osigurava se da troškove sanacije i zatvaranja ne snosi država, već koncesionar, što predstavlja osnovni princip EU prava (“zagađivač plaća”).</p>		
51	<p>Primjedba/predlog/sugestija 6</p> <p>NOVI ČLAN (iza člana 26) – FINANSIJSKA GARANCIJA</p> <p>Član 26a</p> <p>(1) Koncesionar je dužan da prije početka eksploatacije obezbijedi finansijsku garanciju u iznosu koji pokriva sve troškove:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. zatvaranja rudnika; 2. sanacije i rekultivacije; 3. upravljanja rudarskim otpadom; 4. post-eksploatacionog monitoringa; 5. mjera u slučaju akcidenta. <p>(2) Visina garancije se utvrđuje na osnovu nezavisne stručne procjene i redovno se revidira najmanje jednom u pet godina.</p> <p>(3) Bez dostavljanja finansijske garancije ne može se izdati odobrenje za eksploataciju.</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 6</p> <p>Ovim članom se sistemski uređuje finansijska odgovornost koncesionara i sprečava prenos ekoloških troškova na državu i građane.</p>	<p>Primjedba se ne usvaja</p>	<p>Ugovorom o koncesiji je propisan iznos i način dostavljanja bankarske garancije.</p>
52	<p>Primjedba/predlog/sugestija 7</p> <p>ČLAN 38 (plan zatvaranja)</p> <p>Dodaje se novi stav:</p>	<p>Primjedba se usvaja.</p>	

	<p>(3) Plan trajne obustave eksploatacije mora sadržati procjenu dugoročnih uticaja, uključujući potencijal za nastanak kiselih rudničke drenaže i druge odložene efekte na životnu sredinu.</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 7</p> <p>Dopunom plana zatvaranja uključuju se dugoročni ekološki rizici koji često nastaju nakon prestanka eksploatacije.</p>		
53	<p>Primjedba/predlog/sugestija 8</p> <p>ČLAN 39 (monitoring nakon zatvaranja)</p> <p>Mijenja se stav 1 člana:</p> <p>Koncesionar je dužan da nakon trajne obustave eksploatacije vrši monitoring stanja životne sredine najmanje tri godine, odnosno duže, sve dok se ne dokaže stabilnost lokacije i uskladenost sa propisanim grančnim vrijednostima.</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 8</p> <p>Produženje monitoringa u skladu sa stvarnim stanjem na terenu omogućava adekvatnu kontrolu dugoročnih uticaja, što je standard u razvijenim rudarskim jurisdikcijama.</p>	<p>Primjedba se usvaja.</p>	
54	<p>Primjedba/predlog/sugestija 9</p> <p>ČLAN 40 (monitoring)</p> <p>Dodaje se novi stav:</p> <p>(4) Program monitoringa mora uključivati i praćenje klimatskih i geotehničkih parametara koji mogu uticati na stabilnost jalovišta i rudarskih objekata.</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 9</p>	<p>Primjedba se usvaja.</p>	

		Uključivanjem geotehničkih i klimatskih parametara unapređuje se sigurnost rudarskih objekata, posebno jalovišta.		
55	<p>Primjedba/predlog/sugestija 10</p> <p>ČLAN 41 (izvještavanje)</p> <p>Dodaje se novi stav:</p> <p>(4) Rezultati monitoringa moraju biti javno dostupni u elektronskoj formi.</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 10</p> <p>Transparentnost podataka omogućava javni nadzor i povećava odgovornost koncesionara.</p>	<p>Primjedba se usvaja.</p>		
56	<p>Primjedba/predlog/sugestija 11</p> <p>ČLAN 42 (sanacija)</p> <p>Dodaje se novi stav:</p> <p>(6) Ako koncesionar ne izvrši sanaciju i rekultivaciju, ista se sprovodi iz sredstava finansijske garancije.</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 11</p> <p>Omoogućava se efikasno sprovođenje sanacije i u slučaju neispunjavanja obaveza od strane koncesionara.</p>	<p>Primjedba se ne usvaja.</p>	Isto je već propisano.	
57	<p>Primjedba/predlog/sugestija 12</p> <p>ČLAN 43 (mjere sanacije)</p> <p>Dodaje se:</p> <p>(2) Mjere iz stava 1 ovog člana moraju biti zasnovane na najboljim dostupnim tehnikama i principu održivog razvoja.</p>	<p>Primjedba se djelimično usvaja</p>	Odgovor kao na primjedbu br. 17.	

		<p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 12</p> <p>Osigurava primjenu savremenih metoda obnove ekosistema i povećava kvalitet rekultivacije.</p>		
58		<p>Primjedba/predlog/sugestija 13</p> <p>NOVI ČLAN – RUDARSKI OTPAD I JALoviŠTA</p> <p>Član 43a</p> <p>(1) Rudarski otpad i jalovišta klasifikuju se prema stepenu rizika po životnu sredinu.</p> <p>(2) Postrojenja visokog rizika podliježu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. nezavisnoj reviziji projektovanja i stabilnosti; 2. redovnim inspekcijama; 3. obavezi izrade plana za slučaj velikih udesa. <p>(3) Podaci o stabilnosti jalovišta moraju biti javno dostupni.</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 13</p> <p>Posebno uređivanje ove oblasti smanjuje rizik od ekoloških katastrofa i uskladuje zakon sa EU standardima upravljanja ekstraktivnim otpadom.</p>	<p>Primjedba se ne usvaja.</p>	<p>Navedeno je jasno definisano Zakonom o upravljanju otpadom, a u članu 63 stav 1 Nacrta Zakona o rudarstvu je predviđena primjena zakona kojim se uređuje upravljanje otpadom.</p>
59		<p>Primjedba/predlog/sugestija 14</p> <p>ČLAN 59 (kumulativni uticaji)</p> <p>Mijenja se stav 2:</p>	<p>Primjedba se usvaja.</p>	

		<p>Kumulativni uticaji procjenjuju se u odnosu na sve postojeće i planirane projekte i zahvate u prostoru, uključujući infrastrukturne i energetske objekte.</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 14</p> <p>Proširenjem obuhvata procjene sprečava se fragmentacija uticaja i omogućava realna procjena opterećenja prostora.</p>		
60		<p>Primjedba/predlog/sugestija 15</p> <p>ČLAN 60 (vode)</p> <p>Dodaje se: Eksploatacija se mora vršiti tako da se spriječi nastanak kisele rudničke drenaže i drugih dugoročnih zagađenja voda.</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 15</p> <p>Eksplicitno uređivanje problema kisele rudničke drenaže spječava dugoročno zagađenje voda.</p>	<p>Primjedba se usvaja.</p>	
61		<p>Primjedba/predlog/sugestija 16</p> <p>ČLAN 61 (zabrane)</p> <p>Dodaje se novi stav: (2) Uslovi za utvrđivanje "blizine" iz stava 1 ovog člana propisuju se na osnovu hidrogeoloških, ekoloških i prostornih kriterijuma.</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 16</p> <p>Preciziranjem pojma "blizine" obezbjeđuje se pravna sigurnost i ujednačena primjena zakona.</p>	<p>Primjedba se ne usvaja</p>	<p>Utvrđivanje blizine nije moguće jasno propisati jer isto zavisi od više drugih parametara koji uvijek nijesu isti.</p>

62		<p>Primjedba/predlog/sugestija 17</p> <p>NOVI ČLAN – ADAPTIVNO UPRAVLJANJE</p> <p>Član 61a</p> <p>Nadležni organ može, na osnovu rezultata monitoringa, naložiti dodatne mjere zaštite životne sredine ili izmijeniti uslove eksploatacije radi spriječavanja štete.</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 17</p> <p>Omogućava fleksibilno reagovanje države na nove rizike i nepredviđene uticaje tokom eksploatacije.</p>	<p>Primjedba se ne usvaja</p>	<p>Ukoliko se rezultati monitoringa prekorače ulazi se u drugu zonu odgovornosti koja je propisana zakonima kojima se uređuje zaštita životne sredine, ali i prekršajna i krivična odgovornost.</p>
63	<p>Advokat Milorad Čvorović</p>	<p>Primjedba/predlog/sugestija 1:</p> <p>Nacrt zakona ukida mogućnost korišćenja mineralnih sirovina za sopstvene potrebe i time uvodi neproporcionalno ograničenje u realizaciji građevinskih projekata.</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 1:</p> <p>U praksi građevinskih radova (izgradnja objekata, puteva -i ravnanje terena) redovno nastaju količine kamenog materijala koji se, prema važećem zakonu, mogao koristiti za potrebe konkretnog projekta. Ukidanjem ove mogućnosti i uvođenjem obaveze primjene rudarskog režima i u ovim situacijama, dolazi do povećanja troškova izvođenja radova, potrebe angažovanja dodatnih subjekata i izrade složene dokumentacije, kao i produženja rokova realizacije projekata.</p> <p>Ovakvo rješenje je neproporcionalno prirodi građevinskih radova i direktno utiče na efikasnost realizacije investicija.</p> <p>Predlaže se ponovno uvođenje mogućnosti korišćenja mineralnih sirovina za sopstvene potrebe u ograničenom obimu.</p>	<p>Primjedba se ne usvaja</p>	<p>Odgovor kao na primjedbu br.24.</p>

64		<p>Primjedba/predlog/sugestija 2:</p> <p>Nacrt zakona ne pravi razliku između rudarske djelatnosti i materijala koji nastaje kao nusproizvod građevinskih radova.</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 2:</p> <p>Tokom izvođenja građevinskih radova dolazi do incidentalnog nastanka mineralnih sirovina (kamen, šljunak i sl.), bez namjere njihove eksploatacije. Nacrt zakona ove situacije tretira kao rudarsku djelatnost, čime se faktički uvodi rudarski režim u sektor građevinarstva.</p> <p>Ovakav pristup nije u skladu sa prirodom ovih aktivnosti, uvodi dodatno administrativno opterećenje i stvara pravnu nesigurnost.</p> <p>Predlaže se jasno razgraničenje rudarske djelatnosti i građevinskih radova, kao i uvođenje pojednostavljenog režima za ovakve slučajeve.</p>	<p>Primjedba se ne usvaja.</p>	<p>Mineralna sirovina nije nusproizvod.</p>
65		<p>Primjedba/predlog/sugestija 3:</p> <p>Odredbе Čl. 29—31 uvode nesrazmjerno složen i neprimjenjiv postupak za otkopavanje mineralnih sirovina u okviru građevinskih radova.</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 3:</p> <p>Za uobičajene građevinske uhvate (temelji objekata, putevi, priprema terena) zahtjeva se procedura namijenjena organizovanoj rudarskoj eksploataciji (odobrenja, rudarski projekti, geološka i druga istraživanja, angažovanje licenciranih subjekata).</p> <p>U praksi to znači da investitor, prije nastavka radova, mora prolaziti složen postupak sa rokovima koji često prelaze zakonski predviđene, što dovodi do zastoja u realizaciji projekata.</p>	<p>Primjedba se ne usvaja.</p>	<p>Postupak otkopavanja mineralnih sirovina je jasno definisan.</p>

		<p>Ovakvo rješenje uvodi dupliranje procedura (građevinske i rudarske), značajno povećava troškove i produžava rokove realizacije projekata.</p>		
66		<p>Primjedba/predlog/sugestija 4:</p> <p>Odredba člana 23 nije jasno normativno uređena u dijelu odgovornosti za štetu i sadrži unutrašnju kontradikciju.</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 4:</p> <p>Propisivanjem da koncesionar nije odgovoran za štetu nastalu usljed više sile, ali daje istovremeno dužan da nadoknadi materijalnu štetu trećim licima, uvodi se pravna nedosljednost, jer obaveza naknade štete podrazumijeva postojanje odgovornosti.</p> <p>Dodatno, nije jasno razgraničena odgovornost između koncesionara i odgovornih fizičkih lica, što može dovesti do pravne nesigurnosti, otežanog osiguranja odgovornosti i problema u finansiranju projekata.</p> <p>Potrebno je precizirati osnov i obim odgovornosti i uskladiti ovu odredbu sa opštim pravilima obligacionog prava.</p>	<p>Primjedba se ne usvaja.</p>	<p>Navedeno je jasno definisano nije kontradiktorno.</p>
67		<p>Primjedba/predlog/sugestija 5:</p> <p>Odredba člana 29 neopravdano proširuje primjenu rudarskog režima na građevinske radove.</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 5:</p>	<p>Primjedba se ne usvaja.</p>	<p>Rudarski radovi su jasno definisani, kao i primjena Zakona o rudarstvu.</p>

		<p>Član 29 predviđa da se otkopavanje mineralnih sirovina u okviru izvođenja građevinskih radova tretira kao rudarska aktivnost, uz obavezu pribavljanja odobrenja, licenci i plaćanja naknada.</p> <p>Na ovaj način nacrt zakona ne pravi razliku između rudarske eksploatacije i incidentalnog iskopa u građevinarstvu, već uvodi nesrazmjerne administrativne i finansijske obaveze.</p> <p>Ovakav pristup odstupa od uobičajene prakse gdje se materijal nastao na gradilištu koristi u okviru istog projekta bez dodatnog regulatornog opterećenja.</p> <p>Predlaže se jasno isključenje primjene rudarskog režima na materijal koji nastaje kao nusproizvod građevinskih radova, uz eventualno uvođenje pojednostavljenog režima prijave.</p>		
68		<p>Primjedba/predlog/sugestija 6:</p> <p>Odredbе čl. 30 i 31, kao i člana 48, uvode nesrazmjerno administrativno i finansijsko opterećenje za građevinske projekte.</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 6:</p> <p>Uvođenjem obaveze pribavljanja odobrenja za svaki iskop, uz prateću rudarsku dokumentaciju, kao i obaveze laboratorijskih ispitivanja materijala na mjesečnom nivou, zakon uvodi koji su primijereni rudarskoj industriji, ali ne i građevinskim radovima.</p> <p>Ovakve obaveze su neproporcionalne za uobičajene građevinske zahvate (temelji, iskopi, putevi), povećavaju troškove i izlažu investitore riziku visokih kazni.</p> <p>Ovim se građevinske firme faktički stavljaju u položaj rudarskih subjekata, čime se zakon, po svojoj primjeni, širi izvan oblasti rudarstva.</p>	<p>Primjedba se ne usvaja.</p>	<p>Ne uvode se ni administrativna ni finansijska opterećenja.</p>

69	<p>Primjedba/predlog/sugestija 7:</p> <p>Određba člana 50. kao i cjelokupan normativni pristup nacrtu zakona, stvara pravnu nesigurnost i negativan ekonomski efekat</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 7:</p> <p>Propisivanje tehničkih uslova za opremu putem podzakonskih akata, bez jasnih kriterijuma u zakonu, ostavlja široku diskreciju i stvara neizvjesnost u pogledu usklađenosti postojeće mehanizacije.</p> <p>U kombinaciji sa proširenjem rudarskog režima na građevinske radove, ovakav normativni okvir može imati značajne negativne posljedice kao što su povećanje troškova poslovanja, otežano planiranje investicija, odlaganje ili obustavljanje projekata.</p> <p>Uporedna praksa država članica EU, poput Hrvatske kroz Zakon o rudarstvu Republike Hrvatske, prepoznaje potrebu za posebnim režimom za višak iskopa iz građevinskih radova, čime se obezbjeđuje pravna sigurnost i proporcionalnost regulacije.</p> <p>Dodatno, ukazuje se da nacrt zakona ne sadrži jasno obrazloženu procjenu ekonomskog uticaja predloženih rješenja (RIA), posebno u dijelu koji se odnosi na:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● povećanje troškova realizacije građevinskih i infrastrukturnih projekata; ● produženje rokova izvođenja radova; ● uticaj na likvidnost i poslovanje investitora i izvođača; ● uticaj na konkurentnost građevinskog sektora. <p>Izostanak ovakve analize dovodi u pitanje proporcionalnost i opravdanost predloženih mjera.</p> <p>U krajnjem, predložena rješenja mogu negativno uticati na investicionu aktivnost i ekonomsku stabilnost investitora, što se može odraziti na</p>	<p>Primjedba se ne usvaja.</p>	<p>Nacrt Zakona o rudarstvu je jasan, stvara pravnu sigurnost i osnov za pravičnu naknadu.</p>
----	--	---------------------------------------	--

	<p>smanjenje obima poslovanja, a posredno i na smanjenje broja zaposlenih u sektoru građevinarstva i povezanim djelatnostima.</p> <p>Potrebno je preciznije definisati kriterijume u zakonu, sprovesti adekvatnu procjenu ekonomskog uticaja i uvesti proporcionalan i primjenjiv regulatorni okvir, uz predviđanje prelaznog perioda za usklađivanje.</p>		
<p>70 Milica Kankaraš Berber</p>	<p>Primjedba/predlog/sugestija 1:</p> <p>Područja koja pripadaju Svjetskoj (UNESCO) I lokalnoj kulturnoj baštini, NATURA 2000 mreži, arheološki lokaliteti, spomenici I parkovi prirode ne mogu biti predmet koncesije odnosno na tom području ne može biti eksploatacino polje. Isto važi za zonu u neposrednoj blizini istih koja će preciznije biti određena u zavisnosti od potencijala zagađenja (vazduha, zemljišta, podzemnih voda i zvučnog zagađenja - buke).</p> <p>Naseljena područja I zona u radijusu od min. 50 kilometara oko granica naselja takođe ne mogu biti predmet koncesije odnosno ne može se planirati eksploatacino polje u tim zonama.</p> <p>:Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 1</p> <p>Eksploatacija kamena ili drugih mineralnih sirovina u neposrednoj blizini gore pomenutih lokacija je u koliziji sa Ustavnim određenjem Crne Gore kao ekološke države. Ovakva praksa takođe doprinosi višestrukom umanjuju turističkog potencijala zaštićenih područja a samim tim se umanjuje i ekonomska dobit države čiji budžet zavisi od turizma. Štaviše, ova stavka bi trebalo da se primenjuje i retroaktivno jer je po Ustavu definisano da zakon mora važiiti jednako za sve. To znači da bi koncesije koje su izdate u neposrednoj blizini zaštićenih područja (ali i u granicama gore pomenutih lokacija) trebalo da se ponište ili da se ponovo izdaju ali za zone koje mogu poslužiti za bezbjednu eksploataciju.</p> <p>Medicinska dokumentacija koja dokazuje štetan uticaj različitih oblika eksploatacije na zdravlje ljudi je obimna ali smatram da je radi razumljivosti Zakona neophodno precizirati da ne bi postojao prostor za eventualne zloupotrebe.</p>	<p>Primjedba se ne usvaja.</p>	<p>Nacrt Zakona o rudarstvu je usklađen sa uporednom i evropskom praksom u svim segmentima, pa i u segment zaštite životne sredine i kulturnih dobara.</p>

71	Agencija za zaštitu životne sredine	<p>U vidom u nacrt Zakona o rudarstvu može se konstatovati da je ostvaren značajan napredak u odnosu na važeće zakonsko rješenje, posebno u dijelu koji se odnosi na zaštitu životne sredine. Predloženi tekst zakona uvodi jasnije obaveze u pogledu monitoringa stanja životne sredine, sanacije i rekultivacije degradiranih površina, kao i preciznije definiše mjere zaštite tokom i nakon eksploatacije mineralnih sirovina.</p> <p>Takođe, unaprijeđen je normativni okvir u dijelu koji se odnosi na procjenu uticaja na životnu sredinu i praćenje kumulativnih uticaja, čime se obezbjeđuje sveobuhvatniji pristup zaštiti prirodnih resursa. Posebno je značajno što se kroz odredbe koje uređuju plan zatvaranja eksploatacije i obavezni monitoring nakon prestanka rada dodatno jača odgovornost koncesionara u pogledu dugoročnih uticaja na životnu sredinu.</p> <p>Naročito se pozitivno ocjenjuje unapređenje uloge i nadležnosti ekološke inspekcije, čime se dodatno jača institucionalni okvir za nadzor nad sprovođenjem mjera zaštite životne sredine u oblasti rudarstva. Jasnije definisane kontrolne funkcije i veći značaj inspekcijskog nadzora doprinose efikasnijoj primjeni zakona i predstavljaju važan korak ka jačanju sistema odgovornosti i prevencije negativnih uticaja na životnu sredinu.</p> <p>Primjedba/predlog/sugestija 1:</p> <p>Član 7 Dodati novi stav:</p> <p>(4) Strategija i planovi iz stava 1 ovog člana moraju sadržati procjenu klimatskih rizika, uključujući ekstremne vremenske događaje, poplave, suše i njihove uticaje na stabilnost rudarskih objekata i životnu sredinu.</p> <p>: Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 1</p> <p>Uvođenje obaveze procjene klimatskih rizika doprinosi sagledavanju potencijalnih uticaja ekstremnih vremenskih pojava, poput poplava, suša i drugih klimatskih promjena, na stabilnost rudarskih objekata i okolnu životnu sredinu. Na ovaj način se unapređuje nivo preventivnog djelovanja i smanjuje vjerovatnoća nastanka havarija, čime se obezbjeđuje dugoročnija sigurnost rudarskih aktivnosti. Predloženo rješenje je u skladu</p>	<p>Primjedba se djelimično usvaja.</p> <p>Odgovor kao na primjedbu br.46.</p>
----	-------------------------------------	--	--

		sa savremenim pristupima upravljanju rizicima i pravcima razvoja politika Evropske unije u oblasti klimatske otpornosti..		
72		<p>Primjedba/predlog/sugestija 2:</p> <p>Član 9 - Dodati novi stav:</p> <p>(8) Rudarski projekti moraju biti zasnovani na primjeni najboljih dostupnih tehnika (BAT), u skladu sa savremenim naučnim i tehničkim dostignućima, radi sprječavanja ili smanjenja negativnih uticaja na životnu sredinu.</p> <p>U stavu 6: "Sastavni dio rudarskih projekata iz st. 1, 2 i 3 ovog člana su smjernice i uslovi zaštite životne sredine u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita životne sredine.</p> <p>neophodno je dodati Zakon o zaštiti prirode (habitatna i ptičja direktiva) i smjernice koje se odnose na upravljanje sa rudarskim otpadom (Mining Waste Directive).</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 2:</p> <p>Primjena najviših tehničkih standarda i smanjenje uticaja na životnu sredinu. Zakonska praksa u EU zakonodavstvu. Ovim se minimizuju negativni uticaji na životnu sredinu. Sveobuhvatni pristup zaštite.</p>	<p>Primjedba se djelimično usvaja.</p>	Odgovor kao na primjedbu br. 17.
73		<p>Primjedba/predlog/sugestija 3:</p> <p>Član 1 - Izmjena: Javnu raspravu sprovodi Ministarstvo uz učešće organa za zaštitu životne sredine, uz obaveznu javnu dostupnost dokumentacije i odgovora.</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 3:</p>	<p>Primjedba se usvaja</p>	

		Veća transparentnost i nepristrasnost postupka.		
74		<p>Primjedba/predlog/sugestija 4:</p> <p>Član 13 - Potrebno je jasno definisati termin "nužna odstupanja"</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 4:</p> <p>Uvođenje pojma "nužnog odstupanja" bez preciznog definisanja šta taj termin predstavlja. Potencijalno, može biti podloga za zloupotrebu ili nepotpuna tumačenja.</p>	<p>Primjedba se usvaja</p>	
75		<p>Primjedba/predlog/sugestija 5:</p> <p>Član 12 - Dodati novi stav: Revizija mora obuhvatiti BAT, klimatske rizike i upravljanje otpadom.</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 5:</p> <p>Uključivanje savremenih standarda upravljanja rizicima.</p>	<p>Primjedba se djelimično usvaja</p>	<p>Primjedba se usvaja u dijelu revizije klimatskih rizika.</p>
76		<p>Primjedba/predlog/sugestija 6:</p> <p>Član 16 i 25 Dodaje se nova tačka:</p> <p>- dokaz o obezbijedenoj finansijskoj garanciji za zatvaranje rudnika, sanaciju, rekultivaciju, upravljanje rudarskim otpadom i post-eksploatacioni monitoring.</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 6:</p> <p>Primjena principa „zagadi vač plaća“</p> <p>Uvođenje finansijske garancije kako bi se osigurali uslovi da troškove sanacije i zatvaranja ne snosi država: već koncesionara.</p>	<p>Primjedba se ne usvaja</p>	<p>Odgovor kao na primjedbu br.50.</p>
77		<p>Primjedba/predlog/sugestija 7:</p> <p>Novi član -</p> <p>Uvesti finansijsku garanciju prije eksploatacije i obaveznu reviziju na 5 godina.</p>	<p>Primjedba se ne usvaja</p>	<p>Ugovorom o koncesiji je propisan iznos i način dostavljanja bankarske garancije.</p>

		<p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 7:</p> <p>Sprečava prebacivanje troškova na državu.</p>		
78		<p>Primjedba/predlog/sugestija 8:</p> <p>Član 23 - Dodati stav: "Ako je rudarskim radovima pričinjena šteta u životnoj sredini, koncesionar je dužan da nadoknadi štetu u skladu sa zakonom koji uređuje odgovornost za štetu u životnoj sredini."</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 8:</p> <p>Usklađivanje sa zakonodavstvom koje definiše odgovornost za štetu u životnoj sredini.</p>	<p>Primjedba se usvaja.</p>	
79		<p>Primjedba/predlog/sugestija 9:</p> <p>Član 38 - Dodati: procjenu dugoročnih uticaja (Kisela drenaža i sl.).</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 9:</p> <p>Uključivanje post-eksploatacionih rizika.</p>	<p>Primjedba se usvaja.</p>	
80		<p>Primjedba/predlog/sugestija 10:</p> <p>Član 39 - Mijenja se stav 1 člana:</p> <p>Koncesionar je dužan da nakon trajne obustave eksploatacije vrši monitoring stanja životne sredine najmanje tri godine, odnosno duže, sve dok se ne dokaže stabilnost lokacije i usklađenost sa propisanim granničnim vrijednostima.</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 10:</p> <p>Omogućava realnu kontrolu uticaja i dokazuje da li su sprovedene aktivnosti sanacije dale očekivane rezultate zaštite životne sredine.</p>	<p>Primjedba se usvaja.</p>	

81	<p>Primjedba/predlog/sugestija 11:</p> <p>Član 40 - Dodati: monitoring klimatskih i geotehničkih parametara, koji mogu uticati na stabilnost jalovišta i rudarskih objekata.</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 11:</p> <p>Povećava sigurnost jalovišta i objekata.</p>	<p>Primjedba se usvaja.</p>	
82	<p>Primjedba/predlog/sugestija 12:</p> <p>Član 41 - Dodati: rezultati monitoringa javno su dostupni u elektronskom obliku.</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 12:</p> <p>Povećava transparentnost i odgovornost.</p>	<p>Primjedba se usvaja.</p>	
83	<p>Primjedba/predlog/sugestija 13:</p> <p>Član 43 - Dodati: mjere sanacije moraju biti zasnovane na BAT i održivom razvoju.</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 13:</p> <p>Kvalitetnija rekultivacija. Osigurava primjenu savremenih metoda.</p>	<p>Primjedba se djelimično usvaja</p>	<p>Odgovor kao na primjedbu br. 17.</p>
84	<p>Primjedba/predlog/sugestija 14:</p> <p>Novi član - Rudarski otpad i jalovišta potrebno je razvrstavati u kategorije u skladu sa stepenom rizika koji predstavljaju po životnu sredinu. Za postrojenja koja se svrstavaju u kategoriju visokog rizika, neophodno je propisati dodatne mjere kontrole, koje uključuju obaveznu nezavisnu reviziju projektnih rješenja i procjene stabilnosti, sprovođenje redovnih inspekcijских nadzora, kao i izradu planova za postupanje u slučaju velikih udesa.</p>	<p>Primjedba se ne usvaja.</p>	<p>Odgovor kao na primjedbu br.58.</p>

		<p>Takođe, u cijlu jačanja transparentnosti i informisanosti javnosti, potrebno je obezbijediti da podaci koji se odnose na stabilnost jalovišta budu javno dostupni.</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 14:</p> <p>Smanjuje rizik od ekoloških katastrofa.</p>		
85		<p>Primjedba/predlog/sugestija 15:</p> <p>Član 51 - Dodati: Koncesionar je dužan da ima Plan mjera u slučaju akcidenta.</p> <p>U slučaju da planom iz gornjeg stava nastala situacija nije predviđena, operater je dužan da od organa državne uprave nadležnog za zaštitu i spašavanje zatraži upustva za postupanje.</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 15:</p> <p>Obezbiijediti adekvatno upravljanje akcidentnim situacijama.</p>	<p>Primjedba se ne usvaja.</p>	<p>Navedeno je definisano članom 79 Nacrta Zakona o rudarstvu.</p>
86		<p>Primjedba/predlog/sugestija 16:</p> <p>Član 59 - Izmjena: kumulativni uticaji uključuju sve projekte (infrastruktura, energija).</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 16:</p> <p>Realnija procjena opterećenja prostora.</p>	<p>Primjedba se usvaja.</p>	
87		<p>Primjedba/predlog/sugestija 17:</p>	<p>Primjedba se usvaja.</p>	

		<p>Član 60 - Dodati: sprječavanje kisele rudničke drenaže.</p> <p>Eksplatacija se mora vršiti tako da se sprijeci nastanak kisele rudničke drenaže i drugih dugoročnih zagađenja voda.</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 17:</p> <p>Zaštita voda od dugoročnog zagađenja.</p>		
88		<p>Primjedba/predlog/sugestija 18:</p> <p>Član 61 - Dodati: kriterijumi za „blizinu” (hidrogeološki, ekološki, prostorni).</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 18:</p> <p>Pravna sigurnost i preciznost.</p>	<p>Primjedba se ne usvaja</p>	<p>Odgovor kao na primjedbu br.61.</p>
89		<p>Primjedba/predlog/sugestija 19:</p> <p>Novi član - Uvesti adaptivno upravljanje (mogućnost dodatnih mjera na osnovu monitoringa).</p> <p>Nadležni organ može, na osnovu rezultata monitoringa, naložiti dodatne mjere zaštite životne sredine ili izmijeniti uslove eksploatacije radi sprječavanja štete.</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 19:</p> <p>Adekvatno reagovanje na nove rizike.</p>	<p>Primjedba se ne usvaja</p>	<p>Odgovor kao na primjedbu br.62.</p>
90	Fidelity Consulting d.o.o. Podgorica	<p>Napomena: Primjedbe su pripremljene na osnovu forenzičke analize Nacrta zakona o rudarstvu, koja je identifikovala 66 nalaza: tehničke i jezičke greške, strukturne i logičke nekonzistentnosti, sistemske pravne rupe, probleme kaznenih odredaba i posebne regulatorne rizike. U nastavku su nalazi objedinjeni i prilagođeni formatu obrasca za javnu raspravu, uz fokus</p>	<p>Primjedba se usvaja.</p>	<p>Radna grupa je ispravila tehničke greške i jasno precizirala nejasne odredbe.</p>

		<p>na primjedbe od najvećeg pravnog, fiskalnog, antikorupcijskog i evropsko-integracionog značaja.</p> <p>Primjedba/predlog/sugestija 1: Opšta primjedba: Nacrt zakona vratiti u radnu fazu prije daljeg postupka</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 1: Predlaže se da Ministarstvo, prije utvrđivanja predloga zakona, sprovede dodatnu pravno-redakcijsku, nomotehničku i međuresornu provjeru teksta. Analiza pokazuje visok stepen unutrašnjih kontradikcija, pogrešnih referenci, nejasnih definicija i kaznenih odredaba koje nijesu usklađene sa materijalnim normama. Takav tekst bi u primjeni proizvodio pravnu nesigurnost, povećao broj sporova i otvorio prostor za selektivnu primjenu propisa.</p>		
91		<p>Primjedba/predlog/sugestija 2: Uskladiti definicije „rudarskih radova” iz člana 2 i člana 5</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 2: Član 2 veže rudarske radove za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina na osnovu ugovora o koncesiji i odobrenja, dok član 5 tačka 2 pojam širi na niz radova koji ne moraju proisticati iz koncesije, uključujući zemljane radove, miniranje za izgradnju objekata i druge aktivnosti. Potrebno je precizno razdvojiti: rudarske radove po osnovu koncesije, radove geoloških istraživanja, građevinske zemljane radove i radove koji se izvode po posebnim propisima. Bez toga nije jasno koja pravila i sankcije se primjenjuju na koji subjekt.</p> <p>Primjedba/predlog/sugestija 3: U kaznenim odredbama uspostaviti strogo poštovanje načela legaliteta.</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 3: Predlaže se kompletna revizija članova 113, 114 i 115. Kaznene odredbe moraju odgovarati jasno propisanoj materijalnoj obavezi, sa tačnom referencom na član, stav i tačku. Posebno treba otkloniti slučajeve u kojima se kažnjava obaveza koja nije propisana, obaveza čije je ispunjenje nemoguće, neodređena zabrana ili propust organa uprave koji se pripisuje privrednom društvu. U suprotnom, pojedine kaznene odredbe bi bile pravno ranjive pred sudovima zbog povrede principa nullum crimen, nulla poena sine lege.</p>	<p>Primjedba/predlog/sugestija 4: Uvesti obaveznu finansijsku garanciju za sanaciju i rekultivaciju</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 4: Nacrt propisuje obavezu sanacije, ali ne uspostavlja efikasan mehanizam naplate troškova od</p>	<p>Primjedba/predlog/sugestija 4: Uvesti obaveznu finansijsku garanciju za sanaciju i rekultivaciju</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 4: Nacrt propisuje obavezu sanacije, ali ne uspostavlja efikasan mehanizam naplate troškova od</p>
92		<p>Primjedba/predlog/sugestija 4: Uvesti obaveznu finansijsku garanciju za sanaciju i rekultivaciju</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 4: Nacrt propisuje obavezu sanacije, ali ne uspostavlja efikasan mehanizam naplate troškova od</p>	<p>Primjedba/predlog/sugestija 4: Uvesti obaveznu finansijsku garanciju za sanaciju i rekultivaciju</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 4: Nacrt propisuje obavezu sanacije, ali ne uspostavlja efikasan mehanizam naplate troškova od</p>	<p>Primjedba/predlog/sugestija 4: Uvesti obaveznu finansijsku garanciju za sanaciju i rekultivaciju</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 4: Nacrt propisuje obavezu sanacije, ali ne uspostavlja efikasan mehanizam naplate troškova od</p>
93		<p>Primjedba/predlog/sugestija 4: Uvesti obaveznu finansijsku garanciju za sanaciju i rekultivaciju</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 4: Nacrt propisuje obavezu sanacije, ali ne uspostavlja efikasan mehanizam naplate troškova od</p>	<p>Primjedba/predlog/sugestija 4: Uvesti obaveznu finansijsku garanciju za sanaciju i rekultivaciju</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 4: Nacrt propisuje obavezu sanacije, ali ne uspostavlja efikasan mehanizam naplate troškova od</p>	<p>Primjedba/predlog/sugestija 4: Uvesti obaveznu finansijsku garanciju za sanaciju i rekultivaciju</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 4: Nacrt propisuje obavezu sanacije, ali ne uspostavlja efikasan mehanizam naplate troškova od</p>

		<p>Koncesionara ako sanacija ne bude izvršena. Predlaže se uvođenje obavezne bankarske garancije, polise osiguranja ili drugog finansijskog instrumenta prije početka eksploatacije, u iznosu koji pokriva procijenjene troškove zatvaranja, sanacije, rekultivacije i upravljanja rudarskim otpadom. Bez takve garancije, rizik se prebacuje na budžet, dok koncesionar može iscrpiti resurs i napustiti lokaciju.</p>		sve faze od detaljnih geoloških istraživanja, eksploatacije do sanacije i rekultivacije.
94		<p>Primjedba/predlog/sugestija 5: Eksplicitno povezati Načrt sa Zakonom o koncesijama, Zakonom o geološkim istraživanjima i propisima o ugljovodonicima</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 5: Načrt koristi ugovor o koncesiji kao centralni pravni instrument, ali ne uspostavlja jasnu vezu sa postupkom dodjele koncesija, Komisijom za koncesije, kriterijumima izbora i pravima već postojećih koncesionara. Takođe, izostaje sistemsko razgraničenje geoloških istraživanja kao faze koja prethodi eksploataciji. Potrebno je dodati odredbe o supsidijarnoj primjeni relevantnih zakona i jasno razgraničiti oblasti rudarstva, geoloških istraživanja i eksploatacije ugljovodonika.</p>	<p>Primjedba a se ne usvaja</p>	Navedenim zakonima je sve jasno precizirano, te shodno tome ponavljanje nije opravdano.
95		<p>Primjedba/predlog/sugestija 6: Javnu raspravu o rudarskom projektu ne smije organizovati koncesionar</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 6: Odbredu prema kojoj javnu raspravu organizuje i sprovodi koncesionar treba izmijeniti. Koncesionar je neposredno zainteresovana strana i ne može biti neutralan organizator javne rasprave o sopstvenom projektu. Predlaže se da javnu raspravu organizuje Ministarstvo, nadležni organ lokalne samouprave ili nezavisni javni organ, uz objavu na portalu eUprave, internet stranici Ministarstva, lokalnim javnim kanalima i drugim dostupnim kanalima informisanja.</p>	<p>Primjedba a se usvaja</p>	
96		<p>Primjedba/predlog/sugestija 7: Brisati ili temeljno preformulisati odredbu o minimalnoj tržišnoj vrijednosti uvozne robe za carinski obračun</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 7: Administrativno propisivanje minimalne tržišne vrijednosti arhitektonsko-građevinskog kamena, uz primjenu te vrijednosti kada je uvozna cijena niža, može predstavljati prikrivenu carinsku ili antidampnišku mjeru. Takvo rješenje nosi rizik kolizije sa pravilima carinske valucije, Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju i obavezama iz procesa pristupanja EU. Ako je</p>	<p>Primjedba a se ne usvaja.</p>	Navedenom odredbom je jasno precizirano.

		<p>cilj suzbijanje neobjavne konkurencije ili dampinga, to treba urediti kroz propise o trgovinskoj zaštiti i carinskoj kontroli, a ne kroz rudarski zakon.</p>		
97		<p>Primjedba/predlog/sugestija 8: Brisati konstrukciju da je ugovor o koncesiji sastavni dio tehničke specifikacije javne nabavke</p> <p>Obrazložene primjedbe/predloga/sugestije 8: Tehnička specifikacija u javnoj nabavci definiše predmet nabavke, kvalitet, tehničke karakteristike i standarde proizvoda ili usluge. Ugovor o koncesiji se odnosi na status prodavca odnosno dobavljača, a ne na tehničke karakteristike predmeta nabavke. Uključivanje ugovora o koncesiji u tehničku specifikaciju može proizvesti diskriminaciju ponuđača i sukob sa pravilima javnih nabavki. Ako je cilj dokazivanje zakonitog porijekla mineralne sirovine, treba propisati dokaz o porijeklu ili zakonitoj eksploataciji, bez narušavanja konkurencije.</p>	<p>Primjedba a se ne usvaja.</p>	<p>Navedenom odredbom je jasno precizirano.</p>
98		<p>Primjedba/predlog/sugestija 9: Uvesti kvantitativni prag i izuzetak za male građevinske i zemljane radove</p> <p>Obrazložene primjedbe/predloga/sugestije 9: Zbog široke definicije rudarskih radova, otkopavanje materijala pri uređenju terena ili gradnji objekta može formalno potpasti pod režim rudarskog projekta, licence i odobrenja. Predlaže se uvođenje jasnog izuzetka za male građevinske i zemljane radove, uz kvantitativni prag, npr. po količini iskopanog materijala, namjenu, površini zahvata ili nekom kombinovanom kriterijumu. Bez toga bi se i običan iskop temelja mogao tretirati kao rudarski rad, što je normativno i praktično neodrživo.</p>	<p>Primjedba a se ne usvaja.</p>	<p>Uvođenjem praga i izuzetaka otvara se mogućnost zloupotrebe istog.</p>
99		<p>Primjedba/predlog/sugestija 10: Precizirati zabrane koje koriste neodređene pojmove „blizina“ i „mogu dovesti“</p> <p>Obrazložene primjedbe/predloga/sugestije 10: Odredbe koje zabranjuju radove u „blizini“ ekološke mreže ili spomenika kulture, odnosno radove koji „mogu dovesti“ do trajnog pogoršanja voda, treba preformulisati. Pojmovi moraju biti mjerljivi, provjerljivi i povezani sa stručnom procjenom rizika, procjenom uticaja na životnu sredinu i prostorno-planskim dokumentima. Neodređeni pojmovi, posebno kada su povezani sa kaznama od 15.000 do 20.000 eura, stvaraju rizik arbitrarnog odlučivanja.</p>	<p>Primjedba a se ne usvaja.</p>	<p>Odgovor kao na primjedbu br. 61.</p>

100		<p>Primjedba/predlog/sugestija 11: Uspostaviti jedinstven koordinacioni mehanizam inspekcijuskog nadzora</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 11: Nacrt predviđa preklapanje nadležnosti rudarskog, ekološkog i vodnog inspektora, uključujući mogućnost izricanja mjere obustave radova. Predlaže se određivanje vodećeg inspekcijuskog organa, obaveza međusobnog usaglašavanja nalaza i pravilo kojim se spriječavaju kontradiktorne mjere i višestruko sankcionisanje za isto činjenično stanje.</p>	<p>Primjedba se ne usvaja.</p> <p>Isto se jedinstvo može definisati Zakonom o inspekcijuskom nadzoru.</p>
101		<p>Primjedba/predlog/sugestija 12: Dopuniti prelazne i završne odredbe radi zaštite stečenih prava i pravne sigurnosti</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 12: Prelazne odredbe treba dopuniti jasnim pravilima za postojeće koncesije, postojeća odobrenja, započete postupke, važeće projekte, licence i podzakonske akte. Nije dovoljno propisati da se stari podzakonski akti primjenjuju ako nijesu u suprotnosti sa novim zakonom, jer takva formulacija ostavlja svakom organu da samostalno procjenjuje koliziju. Potrebno je precizno propisati rokove, važenje postojećih akata i postupak usklađivanja.</p> <p>Zaključni predlog</p> <p>Predlaže se da Ministarstvo objedini navedene primjedbe u posebnu radnu verziju Nacrta, izvrši pravno-tehničku i međuresornu provjeru, uskladi tekst sa relevantnim zakonima i pravnom tekovinom EU, pa tek nakon toga nastavi postupak javne rasprave i pripreme predloga zakona.</p>	<p>Primjedba se ne usvaja.</p> <p>Isto je jasno propisano.</p>

Mjesto i datum sačinjavanja izvještaja: Podgorica, 15.05.2026.godine.

Naziv organizacione jedinice ministarstva koja je odgovorna za pripremu nacrtu zakona, odnosno strategije: Ministarstvo energetike i rudarstva, Direktorat za geologiju i rudarstvo.

 MINISTAR
mr Admir Šahmanović

